

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**FEDERALNOG MINISTARSTVA ZA PITANJA BORACA I INVALIDA
ODBRAMBENO – OSLOBODILAČKOG RATA**

za 2017. godinu

Broj: 01-02-06-14-1-13-1348-6/17

Sarajevo, maj 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA.....	10
5.1	REALIZACIJA PRESUDA USTAVNOG SUDA FEDERACIJE BiH	10
5.2	IMPLEMENTACIJA ZAKONA O PRIJEVREMENOM POVOLJNIJEM PENZIONISANJU BORACA ODBRAMBENO - OSLOBODILAČKOG RATA	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	11
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	11
7.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	11
7.1.1.1	Plate i naknade troškova zaposlenih.....	12
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	12
7.1.1.3	Troškovi provođenja revizije iz oblasti boračko - invalidske zaštite u FBiH	13
7.1.1.4	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	16
7.1.1.5	Kapitalni transferi	23
7.2	BILANS STANJA.....	23
7.2.1	Stalna sredstva	23
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	24
7.2.3	Kratkoročna potraživanja	24
7.2.4	Popis sredstava i obaveza	25
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	26
9.	JAVNE NABAVKE	26
10.	OSTALI NALAZI	28
10.1	IT revizija (Aktivnosti na održavanju i podršci novog softverskog rješenja za obračun i evidenciju invalidnina i dodataka dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja)	28
10.1.1	Uspostava Jedinstvenog registra korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi.....	29
11.	KOMENTAR	30
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	31
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu.....	32
	Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine	36

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata za 2017. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaji o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Obaveze po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja, koje se odnose na presude korisnika prava po osnovu Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica u iznosu od 11.318.875 KM, po instrukciji Federalnog ministarstva finansija, evidentirane su na poziciji razgraničenih rashoda, a obaveze iz radnih sporova u iznosu od 206.910 KM u vanbilansnoj evidenciji (tačka 7.2.2. i 8. Izvještaja).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata** je takođe odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standardi za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata za 2017. godinu** prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. **Poslovi vezani za evidencije iz oblasti vojne obaveze koje je Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobođilačkog rata privremeno preuzealo od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane, nisu utvrđeni Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave (tačka 5.1 Izvještaja);**
2. **Programom utroška sredstava Transfera za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga u iznosu od 1.460.000 KM, nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godine. Raspodjela navedenog transfera, kao i transfera udruženjima proisteklim iz posljednjeg odbrambeno - oslobođilačkog rata u iznosu od 460.000 KM i sufinansiranja izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i grobalja 149.500 KM, nije izvršena uz primjenu jasnih i mjerljivih kriterija definisanih programa utroška sredstava tekućih transfera za 2017. godinu. (tačka 7.1.1.4 Izvještaja).**

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata** za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 23.05.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu;
- Budžet FBiH za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o pravima boraca i članova njihovih porodica.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata (u daljem tekstu: Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: utvrđivanje jedinstvene politike i pripremanje sistemskih propisa kojim se regulišu osnovna socijalno - statusna pitanja vojnih invalida, porodica poginulih boraca i nezaposlenih boraca i boraca drugih oslobođilačkih ratova i učesnika oslobođilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida; zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih boraca, kao i umrlih ratnih i umrlih vojnih invalida; upravn i finansijski nadzor izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite u skladu sa Ustavom i zakonom; kao i ostale poslove definisane članom 13. Zakona.

Pored navedenog, na osnovu Uredbe o privremenom preuzimanju dijela funkcija bivšeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vojnih evidenciјa², koju je donijela Vlada FBiH, dio poslova je privremeno dat u nadležnost ovog Ministarstva, a važit će do usvajanja izmjena i dopuna Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Iako je Ustavni sud FBiH utvrdio da navedena Uredba nije u saglasnosti sa Ustavom FBiH i dao rok da se do 07.06.2014. godine zakonom reguliše materija iz ove oblasti, do kada se osporena Uredba mogla primjenjivati, izmjena Zakona u ovom dijelu nije izvršena. Poslovi koje je Ministarstvo privremeno preuzealo od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane odnose se na: poslove evidencija o činjenicama iz oblasti regulisanja vojne obaveze, angažovanju u formacijama oružanih snaga tokom odbrambeno-oslobođilačkog rata u BiH, preuzimanje vojno evidencionalih dokumenata evidencije iz komandi, jedinica i ustanova i izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Privremenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji od 21.01.2014. godine, sa izmjenama i dopunama istog, na koje je Vlada FBiH dala saglasnost. Navedenim Pravilnikom utvrđeno je poslovanje putem sljedećih osnovnih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za upravno rješavanje, Sektor za budžet, finansije i informacione poslove, Sektor za normativno – pravne, opće poslove i praćenje rada lječarskih komisija, Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze, Inspektorat i Sektor za internu reviziju.

Privremenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Istim su sistematizovana radna mjesta za 303, a budžet je odobren za 253 izvršioca. Na dan 31.12.2017. godine bilo je 246 zaposlenih, od kojih 194 u Sektoru za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze.

Ministarstvom rukovodi ministar, Doc. dr. Salko Bukvarević, koji je imenovan 31.03.2015. godine, a stupio na dužnost 01.04.2015. godine.

Sjedište Ministarstva u 2017. godini bilo je u Sarajevu, u ulici Alipašina broj 41, a od marta 2018. godine u ulici Hamdije Čemerlića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2017. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2017. godine do aprila 2018. godine, sa prekidima.

¹ „Sl.novine FBiH“, br/19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06 i 48/11

² „Sl.novine FBiH“, br/53/12, 67/13

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Ministarstva za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2016. godinu. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere na poboljšanju stanja u odnosu na prethodni period.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo je u okviru svojih nadležnosti preduzelo aktivnosti na zakonskom regulisanju poslova vezanih za evidencije iz oblasti vojne obaveze, ali ne i ostali organi i institucije;
- 2) Izvršena je izmjena i dopuna Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica;
- 3) Ministarstvo je uspostavilo registar korisnika gotovinskih naknada na koje se ne plaćaju doprinosi iz oblasti boračko – invalidske zaštite;
- 4) Osigurana je primjena Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitim internim akata;
- 5) Izvršena je analiza troškova zakupa i zaključenih ugovora o zakupu;
- 6) Preispitana je opravdanost plaćanja pojedinih radnih tijela i komisija koji se finansiraju iz budžeta za koje članovi komisija ostvaruju pravo na naknadu i u koje se imenuju i zaposlenici;
- 7) Izdaci i rashodi vezani za provođenje revizije iz oblasti boračko – invalidske zaštite, odobreni su i iskazani na odgovarajućim pozicijama;
- 8) Osiguran je nadzor nad raspodjelom sredstava Transfera za pravnu pomoć pripadnicima boračke populacije, u cilju obezbjeđenja namjenskog utroška sredstava;
- 9) Preispitani su zaključeni protokoli sa bankama i preduzete aktivnosti u cilju naplate potraživanja po osnovu više isplaćenih sredstava naknada iz boračko - invalidske zaštite sa većinom poslovnih banaka;
- 10) Plan nabavki je sačinjen, obavještenja o dodjeli ugovora i Izvještaj o provedenim postupcima u uzetom uzorku su dostavljeni nadležnoj instituciji;
- 11) Preuzete su obaveze na teret budžeta tekuće godine za namjene i u visini utvrđenoj u posebnom dijelu budžeta;
- 12) Ugovorima o javnim nabavkama definisana je vrijednost nabavke za tekuću godinu u visini odobrenih sredstava.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Preduzete su određene aktivnosti na poboljšanju internih kontrola;
- 2) U skladu sa Zakonom o prijevremenom povolnjijem penzionisanju boraca odbrambeno – oslobođilačkog rata, nije u potpunosti okončana kontrola zakonitosti korisnika prava kojima su izdata prijevremena rješenja;
- 3) Nastavljene su aktivnosti u skladu sa utvrđenim nadležnostima vezano za nadzor nad provođenjem Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, posebno u dijelu dosljedne provedbe navedenog zakona od strane nižih nivoa vlasti kao i postupanje istih po aktima Ministarstva;

- 4) Poduzete su aktivnosti da obračun prava, sve promjene i isplate korisnicima boračko - invalidske zaštite vrše u okviru glavne baze podataka i iskazuju na likvidacionim kartonima, što bi trebalo da bude osnov unosa u Glavnu knjigu;
- 5) Poduzete su aktivnosti da obračun prava, sve promjene i isplate novčanih dodataka dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja vrše u okviru glavne baze podataka i iskazuju na likvidacionim kartonima, što bi trebalo da bude osnov unosa u Glavnu knjigu;
- 6) Preduzete su aktivnosti na utvrđivanju jasnih i mjerljivih kriterija kod raspodjele transfera za pružanje pomoći pri liječenju ratnih vojnih invalida, članova porodica šehida i poginulih boraca, te demobilisanih boraca;
- 7) Kod raspodjele transfera za zapošljavanje boračkih kategorija putem boračkih zadruga nisu utvrđeni jasni i mjerljivi kriteriji, a kod promjene iznosa odobrenih sredstava, vršene su izmjene i dopune Programa utroška sredstava;
- 8) Preduzete su aktivnosti za namjensko korištenje službenih automobila za potrebe revizije i da se na propisanoj poziciji evidentiraju samo izdaci za njeno provođenje;
- 9) Korištenje službenih vozila za potrebe Ministarstva nije u potpunosti vršeno u skladu sa odredbama Uredbe o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH;
- 10) Dorađeni su kriteriji za raspodjelu i namjenski utrošak sredstava tekućeg transfera za obilježavanje značajnih datuma i bodovanje je vršeno na osnovu relevantne dokumentacije te ugovorom sa korisnicima jasno definisana namjena, pravdanje i postupanje u slučaju kada sredstva nisu namjenski utrošena, a raspodjela sredstava Transfera za sufinsansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i grobalja nije vršena u skladu sa kriterijima i za namjene utvrđene Programom utroška sredstava, nisu dosljedno primjenjivani utvrđeni opći i posebni kriteriji;
- 11) Nastavljene su aktivnosti na osiguranju adekvatne podrške ISVDV sistemu.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti funkcionalnu unutrašnju organizaciju i raspored zadataka po svakom radnom mjestu i preispitati opravdanost angažovanja zaposlenika na više poslova za koje se dodatno vrši isplata;
- 2) Obračun poreza na naknade nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak;
- 3) Uspostaviti adekvatan sistem kontrole obračuna naknada članovima revizorskih timova i obračuna i isplate dnevnicu za službeni put i smještaj za osobe angažovane po ugovoru o djelu na provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko - invalidske zaštite, uz obračun i uplatu doprinosa i poreza na dohodak u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja;
- 4) Preduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio u skladu sa odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u dijelu izvršenja obaveze u ugovorenom roku;
- 5) Programom utroška sredstava utvrditi kriterije za raspodjelu Tekućeg transfera neprofitnim organizacijama – za podršku Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračku populaciju i izveštavati o utrošku istih, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH;
- 6) Vršiti upravno – finansijski nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija i raspodjele kreditnih i bespovratnih sredstava;
- 7) Preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava, obzirom da ista nemaju zakonskog osnova i u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, kojim se interventna sredstva ne mogu planirati u okviru programa utroška sredstava;
- 8) Na zvaničnoj stranici Ministarstva objaviti podatke o korisnicima i visini dodijeljenih sredstava koja su kroz tekuće i kapitalne transfere data korisnicima, na osnovu utvrđenih kriterija;

- 9) Godišnji popis vršiti uvažavajući načela i odredbe Zakona o računovodstvu i reviziju u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- 10) U okviru svojih nadležnosti nastaviti skupa sa nadležnim institucijama aktivnosti vezane za preuzimanje opreme, inventara i sredstava preuzetih od prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, te utvrditi način knjigovodstvenog evidentiranja iste u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija;
- 11) Pravomoćne sudske presude i izvršna sudska rješenja planirati i iskazivati na odgovarajućim pozicijama rashoda i obaveza;
- 12) Sukcesivne nabavke vršiti u skladu sa zaključenim ugovorima u dijelu poštivanja prihvaćenih cijena roba i usluga.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju osiguranja zakonitog, transparentnog, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog upravljanja javnim sredstvima. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Ministarstvo ne ispunjava u potpunosti zahtjeve finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola. Isto nije uspostavilo sistem internih kontrola u skladu sa COSO-modelom (kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena).

Privremenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, uređen je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjeseta za obavljanje poslova i zadataka. Istim je uspostavljen Inspektorat sa sedam izvršilaca (popunjeno četiri), kao posebna organizaciona jedinica sa uređenim nadležnostima da vrši inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite i drugih federalnih propisa. Sektor za budžet, finansije i informacione poslove, nema organizovane unutrašnje organizacione jedinice, a u istom se obavljaju poslovi vezani za planiranje, izvršenje budžeta, vođenje knjigovodstva, praćenje izvršenja ugovora, sačinjavanje finansijskih izvještaja, organizovanje i kontrola isplate sredstava boračko invalidske zaštite i dr. Smatramo da bi bilo efikasnije, u okviru navedenog Sektora, organizovati unutrašnje organizacione jedinice uzimajući u obzir poslove koji se obavljaju, uključujući dodjelu ovlaštenja i odgovornosti, te uspostaviti odgovarajuću liniju izvještavanja. Ministar je imenovao Tim za implementaciju i podršku Informacionog sistema obrade podataka kod obračuna invalidnina (ISVDV sistema), koji je u obavljao ove aktivnosti i u 2017. godini. Novi Informacioni sistem je u primjeni od januara 2017. godine, a poslovi vezani za njegovu implementaciju Pravilnikom o izmjenama i dopunama Privremenog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, donesenim 28.12.2017. godine, predviđeni su u okviru posebne Grupe za informaciono-komunikacijske tehnologije i održavanje u okviru Sektora za normativno-pravne, opće poslove i praćenje rada ljekarskih komisija (sa predviđena četiri radna mjeseta, šef grupe, stručni saradnik za informatiku i dva mjeseta višeg samostalnog referenta za mrežno planiranje, od kojeg je jedno za održavanje IT opreme). U vrijeme obavljanja revizije bilo je popunjeno samo radno mjesto šef Grupe. U Sektoru za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze organizovane su unutrašnje organizacione jedinice: jedanaest odsjeka (u sjedištu Ministarstva i deset kantona), šezdeset četiri grupe (po općinama) i deset samostalnih izvršilaca po pojedinim općinama.

Pravilnik o internoj kontroli (od 28.11.2012. godine) i procedure i interna akta, nisu ažurirani u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH. Istim je utvrđeno da je rukovodstvo odgovorno za provođenje i nadgledanje specifičnih internih kontrola rada. Postupke nadgledanja zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura

obavlja sekretar Ministarstva, svi rukovodeći državni službenici, interni revizori i kontrolor, odnosno ciljano formirana komisija. Pravilnikom su predviđeni poslovi koje u sistemu interne kontrole obavljaju šefovi Grupe za budžet i finansije i Grupe za računovodstvo i finansije, koji nisu sistematizovani, a koji su veoma bitni u postupku nadgledanja i kontrole.

U skladu sa navedenim Zakonom i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, nije sačinjen i u predviđenom roku Federalnom ministarstvu finansija dostavljen Godišnji izveštaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Naši nalazi, vezano za sistem internih kontrola, ukazuju da je isti u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu uspostave kontrole i odobravanja kod stvaranja rashoda vezanih za troškove revizije, utvrđivanja jasnih i mjerljivih kriterija kod raspodjele tekućih transfera, kao i nadzora nad namjenskim utroškom tih sredstava, izvršenje postavljenih radnih zadataka i ocjenjivanje uposlenih. Angažovanjem zaposlenika za obavljanje više poslova i zadataka postavlja se pitanje kvaliteta i pravovremenosti obavljanja poslova iz nadležnosti utvrđenih Privremenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Pored navedenih, konstatovane su i druge slabosti interne kontrole, kao što je neusklađenost određenih internih akata sa važećim propisima (procedure, popratna uputstva, planovi, rješenja i odluke o godišnjem popisu). U 2006. godini usvojene su Računovodstvene politike za primjenu u knjigovodstveno – finansijskim poslovima Ministarstva, koje nisu ažurirane sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor, iz 2016. godine, a istim nisu obuhvaćeni specifični poslovi, kao što su povrati sredstava transfera koji su korisnicima neosnovano isplaćeni. Prilikom korištenja službenih vozila, ne navodi se relacija loko vožnje u svim putnim nalozima u slučaju kada je ista preko 30 kilometara, kako je propisano Procedurom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila. Nije prezentirana dokumentacija da se vršila adekvatna kontrola o evidenciji preuzimanja vozila, kao i kontrola za parkiranje vozila nakon radnog vremena, što nije u skladu s Uredbom o uslovima, načinu korištenja i nabavci službenih putničkih automobila u organima uprave Federacije BiH³. Nadalje, prilikom kontrole troškova vozila zaposlenici koji preuzimaju fakture za opravku vozila ne proslijedu blagovremeno iste zaposlenicima koji vode evidenciju troškova po vozilima i obzirom da se službena vozila Ministarstva koriste i u svrhu provođenja revizije iz boračko – invalidske zaštite ne možemo potvrditi da se vrši adekvatna analiza i kontrola troškova zbog nedostatka procedura internih kontrola. **Konstatovali smo da kontrole prilikom evidentiranja izdataka za materijal i usluge nisu uspostavljene u dijelu likvidature računovodstvene dokumentacije, jer fakturisani artikli i cijene ne odgovaraju ugovorenima kod nabavke potrošnog materijala (tonera), goriva i maziva, materijala za opravku vozila i kod nabavke rezervnih dijelova računarske opreme. Vezano za troškove unajmljivanja imovine, konstatovali smo da se ugovori ne ažuriraju blagovremeno, kako bi se izdaci za najam knjižili na osnovu validne dokumentacije.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- ***Uspostaviti sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH.***

Interni revizija

Vezano za funkciju interne revizije, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organizovan je Sektor za internu reviziju, sa četiri sistematizovana radna mjesta. Nije popunjeno radno mjesto, pomoćnik ministra, a zaposlenik raspoređen na mjesto višeg referenta - operatera za unos i obradu podataka, ne obavlja navedene poslove, već radi na izvršenju drugih poslova izvan ovog Sektora. Obavljanje poslova dva stručna savjetnika - interna revizora je u okviru poslova i zadataka utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

³ „Sl.novine FBiH“, br/ 09/13

Na osnovu Strateškog plana rada interne revizije za period 2017. – 2019. godine odobren je Godišnji plan rada interne revizije za 2017. godinu, a izvršena je revizija šest planiranih poslovnih procesa i aktivnosti u Ministarstvu, za koje su sačinjeni izvještaji. U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, sačinjen je Godišnji izvještaj interne revizije i 21.02.2018. godine, dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija. U navedenom izvještaju navedeno je da je u izvještajnom periodu dato 44 preporuka od kojih je osam provedeno, 36 nije provedena, odnosno nije istekao rok za provođenje. **Od strane internih revizora vršeno je nadgledanje, praćenje i identifikovanje nepravilnosti i predlaganje mjera za njihovo otklanjanje.** Međutim, nadležni sektori nisu preduzeli sve potrebne aktivnosti u cilju otklanjanja utvrđenih propusta i nepravilnosti, a naročito kod kontrole troškova revizije, kancelarijskog poslovanja, kao i tekućih transfera pojedincima za invalidnine i dobitnike ratnih priznanja, imajući u vidu da isti predstavljaju najveći dio izvršenja rashoda i izdataka Ministarstva.

Prevencija korupcije

U prethodnoj godini usvojena je Strategija za borbu protiv korupcije 2016 - 2019 i Akcioni plan za provedbu iste. Nije nam prezentirano da je u utvrđenom roku donesen Plan djelovanja protiv korupcije i Plan integriteta Ministarstva.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

5.1 REALIZACIJA PRESUDA USTAVNOG SUDA FEDERACIJE BiH

Nadležnosti Ministarstva utvrđene su članom 13. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. **Uredbom o privremenom preuzimanju dijela funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vojnih evidencija⁴,** koju je donijela Vlada Federacije BiH, dio poslova je privremeno dat u nadležnost ovog Ministarstva, a važit će do usvajanja izmjena i dopuna Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Privremenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, na koji je Vlada FBiH dala suglasnost od 09.01.2014. godine, uređena je nadležnost Sektora za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze. Ustavni sud FBiH je odlučujući o zahtjevu Predsjednika FBiH za utvrđivanje ustavnosti navedene Uredbe, donio Presudu⁵ kojom se utvrđuje da Uredba o privremenom preuzimanju dijela funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vojnih evidencija, nije u saglasnosti sa Ustavom FBiH. Istom Presudom je kao prelazno rješenje data mogućnost Parlamentu FBiH da u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja ove Presude u „Službenim novinama FBiH“ (do 07.06.2014. godine), zakonom reguliše materiju iz ove oblasti i do kada se osporena Uredba može primjenjivati. Po navedenoj Presudi nije postupljeno. **Ministarstvo je više putainiciralo, ali ostali nadležni organi i institucije nisu preduzeli aktivnosti kako bi se zakonom utvrdilo obavljanje poslova evidencija iz oblasti vojnih obaveza, koji su privremeno dati u nadležnost ovom Ministarstvu.**

Preporuka:

- **Preduzeti aktivnosti na zakonskom regulisanju nadležnosti vezano za poslove evidencija iz oblasti vojne obaveze.**

Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja⁶ je u 2017. godini izmijenjen i uskladen sa Presudom Ustavnog suda FBiH, u dijelu prihodovnog cenzusa kao uslov za ostvarivanje novčanih primanja.

5.2 IMPLEMENTACIJA ZAKONA O PRIJEVREMENOM POVOLJNIJEM PENZIONISANJU BORACA ODBRAMBENO - OSLOBODILAČKOG RATA

U 2017. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobođilačkog rata, u dijelu usklađivanja sa Presudom Ustavnog suda FBiH, usklađivanja penzija i dr. U skladu sa članom 11. Zakona o prijevremenom povoljnijem

⁴ „Sl.novine FBiH“, br/ 53/12, 67/13

⁵ „Sl.novine FBiH“, br/12/13, 18/14

⁶ „Sl.novine FBiH“, br/ 70/05, 61/06, 9/10 i 90/17

penzionisanju boraca odbrambeno - oslobođilačkog rata⁷, Ministarstvo nije potpuno provelo kontrolu zakonitosti korisnika prava kojima su izdata privremena rješenja, a isto je trebalo provesti najkasnije do 29.09.2013. godine. Prema prezentiranim podacima, do kraja 2017. godine izvršen je pregled zakonitosti korištenja prava za 32.532 korisnika, dok u narednom periodu ostaje za pregled još 847 korisnika. Takođe, prema članu 12. navedenog Zakona, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje će korisnicima prava na povoljniju penziju, koji propuste dostaviti potrebnu dokumentaciju ili se utvrdi da ne posjeduju validnu dokumentaciju, donijeti rješenje o prestanku prava na penziju do okončanja kontrole zakonitosti, u skladu sa Zakonom o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko - invalidske zaštite koja mora biti okončana u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona. **Obzirom da se sredstva za isplatu penzija po Zakonu o prijevremenom povolnjem penzionisanju boraca odbrambeno - oslobođilačkog rata osiguravaju 50 % iz Budžeta FBiH sve dok korisnik penzije ne ispuni uslove za starosnu penziju prema Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, smatramo da Ministarstvo nije preduzelo sve potrebne aktivnosti kako bi se blagovremeno izvršile obaveze.**

Preporuka:

- *U skladu sa Zakonom o prijevremenom povolnjem penzionisanju boraca odbrambeno - oslobođilačkog rata, okončati kontrolu zakonitosti korisnika prava kojima su izdata privremena rješenja.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2017. godinu Ministarstvu je odobreno 326.875.720 KM, što je za 4.899.750 KM manje u odnosu na budžetski zahtjev (331.775.470 KM). Odobrena sredstva se odnose na: tekuće transfere i druge tekuće rashode 314.295.560 KM, plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinose 7.392.700 KM, izdatke za materijal, sitan inventar i usluge 3.627.460 KM, kapitalni transfer 1.500.000 KM i nabavku stalnih sredstava 60.000 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH odobrena su sredstva od 326.874.947 KM. Za tekuće transfere i druge tekuće rashode odobreno je 314.000.060 KM, plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinose 7.677.427 KM, izdatke za materijal, sitan inventar i usluge 3.637.460 KM, kapitalni transfer 1.500.000 KM i nabavku stalnih sredstava 60.000 KM.

Po Rješenju Federalnog ministarstva finansija od 27.12.2017. godine, izvršena je unutrašnja preraspodjela sredstava odobrenih budžetom FBiH, kojom je umanjena pozicija Transfer za invalidnine za 200.000 KM, a povećane pozicije, Transfer za pomoć u liječenju branilaca i Transfer za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika braniteljskih populacija po 100.000 KM.

Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Ministarstva za 2017. godinu dostavljen je Federalnom zavodu za programiranje razvoja. Godišnjim planom i programom utvrđeno je da su planirane aktivnosti vezane za strateške i operativne ciljeve ostvarene sa 94%, a procenat izvršenja za planirane zakone i druge akte po strateškim ciljevima 69,23%.

Godišnje računovodstvene izvještaje za 2017. Ministarstvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2017. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 322.237.851 KM, što u odnosu na operativni budžet od 326.874.947 KM, predstavlja ostvarenje od 98,58%. Nerealizovani iznos odobrenih sredstava u najvećem dijelu se odnosi na transfere pojedincima 3.951.257 KM, ugovorene usluge 208.731 KM i bruto plaće i naknade plaća 188.268 KM.

⁷ „Sl.novine FBiH“, br/ 41/13, 90/17

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi (96,14%), plate, naknade i doprinosi (2,31%), izdaci za materijal i usluge (1,00%), kapitalni transfer (0,46%), drugi tekući rashodi (0,07%) i nabavka opreme (0,02%).

7.1.1.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate i naknade plata sa 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 5.957.187 KM, a iste su u odnosu na prethodnu godinu veće za 29.613 KM, zbog povećanog broja zaposlenih za jedan.

Obračun plata i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iznose 847.473 KM, a odnose se na: topli obrok 457.559 KM, prevoz 187.473 KM, regres 107.930 KM, otpremnine za odlazak u penziju 39.161 KM pomoć u slučaju smrti 23.950 KM, pomoć u slučaju ostalih bolesti 18.758 KM, naknada za smještaj 12.000 KM i jubilarne nagrade 1.051 KM (pravo utvrđeno na osnovu rješenja Odbora državne službe za žalbe).

Isplate naknada vršene su u skladu sa podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su iznosu od 3.235.961 KM, što je 1% od ukupnih rashoda i izdataka. Strukturu navedenih izdataka čine: ugovorene usluge 2.301.729 KM (od čega se 1.941.686 KM odnosi na troškove provođenja revizije iz oblasti boračko – invalidske zaštite), izdaci za komunikacije i komunalne usluge 233.030 KM (1.440 KM troškovi revizije), nabavka materijala i sitnog inventara 196.340 KM (89.351 KM troškovi revizije), putni troškovi 148.954 KM (110.959 KM troškovi revizije), izdaci za energiju 136.673 KM, izdaci za usluge prevoza i goriva 80.642 KM (59.805 KM troškovi revizije), unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine 70.857 KM, izdaci za tekuće održavanje 52.601 KM (12.334 KM troškovi revizije) i osiguranje i bankarske usluge 15.135 KM.

Ministarstvo je u 2017. godini koristilo šesnaest službenih vozila za potrebe Ministarstva i za provođenje revizije iz boračko – invalidske zaštite. Izdaci za službena vozila u ukupnom iznosu od najmanje 54.794 KM odnose se na troškove Ministarstva i obuhvataju izdatke za gorivo, registraciju, osiguranje, materijal i održavanje i sl.

Izdaci za komunikaciju Ministarstva iskazani su u iznosu 233.030 KM, a obuhvataju poštanske usluge 99.864 KM, fiksnu telefoniju 60.719 KM, internet 30.126 KM, vodu i kanalizaciju 15.637 KM, izdaci za usluge odvoza smeća 14.144 KM i mobilnu telefoniju 9.601 KM i izdaci za usluge održavanja čistoće 1.499 KM. **Izdaci za poštanske usluge** u najvećem dijelu se odnose na preporučene pošiljke, rješenja i druga pravna akta i obuhvataju poštanske usluge za redovne poslove Ministarstva kao i poštanske usluge vezane za provođenje revizije. Obzirom da je Budžetom FBiH odobren poseban iznos za troškove provođenja revizije i isti se podmiruju iz odobrenog iznosa za te namjene, ne možemo potvrditi da su izdaci za poštanske usluge korištena za namjene za koje su planirana.

Nabavka materijala i sitnog inventara Ministarstva iznosi 106.990 KM i u najvećem dijelu odnose se na kompjuterski materijal 47.393 KM, obrasce i papir 25.651 KM i kancelarijski materijal 18.038 KM. Za dio ugovorenih nabavki nisu praćene odredbe zaključenih ugovora u dijelu koji se odnosi na vrstu materijala (nabavka tonera koji nisu sadržani u ugovorenoj ponudi).

Izdaci za unajmljivanje imovine iznose 70.857 KM i obuhvataju troškove zakupa za 17 poslovnih prostora, od kojih za dva nisu zaključeni ugovori za 2017. godinu. Ukupno je evidentirano i isplaćeno najmanje 7.800 KM na ime zakupa poslovnih prostorija, bez zaključenih ugovora za 2017. godinu.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 40.267 KM, a odnose na opravku i održavanja vozila (21.130 KM), opravku i održavanje opreme (13.057 KM) i opravku i održavanje zgrada (6.080 KM). Uvidom u ugovorene ponude i fakture dostavljene od strane dobavljača konstatovali smo da su nabavljeni materijali i dijelovi za opravke i održavanja vozila koji nisu sadržani u ponudi dobavljača.

Izdaci za reprezentaciju Ministarstva ostvareni su u iznosu 49.009 KM, od čega se 8.348 KM odnosi na poklon pakete koji se dodjeljuju kao jednokratna pomoć pripadnicima boračke populacije i za iste je uspostavljena evidencija po primaocima. Nabavke ugostiteljskih usluga na ime sastanaka, seminara i slično, kao i nabavke poklona, vršene su na osnovu odluka ministra kojima je obrazložena svrha utroška sredstava.

Izdaci za rad komisija iznosili su 54.320 KM neto, čija je naknada utvrđena na osnovu Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Uredba)⁸, a članovi su većinom bili zaposlenici Ministarstva. Iako su pojedine komisije formirane u skladu sa navedenom Uredbom, smatramo da isplate za rad u komisijama koje se odnose na obavljanje redovnih poslova i zadatka nisu opravdane u ukupnom neto iznosu od 21.120 KM (komisije za redovan godišnji popis, komisije za prijem zaposlenika, disciplinska komisija, komisija za rješavanje pitanja retroaktivnih isplata novčanih naknada po federalnim propisima iz oblasti boračko - invalidske zaštite, komisija za održavanje ISVDV sistema).

Provedenom revizijom utvrđeno je da obračun i isplata naknada članovima komisija nije imao tretman plaće, kako je to propisano Zakonom o porezu na dohodak⁹. Naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažovanje izvan redovnog radnog vremena na poslovima koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno nesamostalne djelatnosti bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti iz člana 10. stav 2. tačka 3. naprijed navedenog Zakona i oporezuju se na način propisan članom 27. istog. U skladu sa navedenim oporezuju se i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažovanje u raznim komisijama vezano za radni ciklus.

Preporuke:

- *Preispitati opravdanost plaćanja radnih tijela i komisija čiji su članovi zaposlenici i ostvaruju pravo na naknadu i za poslove koji se obavljaju kao redovni poslovi pojedinih sektora;*
- *Obračun poreza na naknade nastale po osnovu nesamostalne djelatnosti vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak.*

7.1.1.3 Troškovi provođenja revizije iz oblasti boračko - invalidske zaštite u FBiH

Budžetom FBiH za 2017. godinu posebno su odobrena sredstva po pojedinom izdacima za potrebe provođena kontrole zakonitosti iz oblasti boračko - invalidske zaštite (u daljem tekstu: BIZ), u ukupnom iznosu od 2.305.500 KM, a realizovana u iznosu od 2.215.575 KM. Zakonom o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a¹⁰, uređene su faze revizije, imenovanje i nadležnost timova za reviziju, postupak revizije rješenja, koordinacija i izvještavanje. Za realizaciju ovog Zakona Vlada FBiH je donijela Odluku o osiguranju kadrovskih i materijalnih pretpostavki za izvršenje Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a¹¹.

Struktura odobrenih i realizovanih izdataka za provođenje revizije iz oblasti BIZ-a u FBiH u 2017. godinu iskazana je u sljedećoj tabeli:

(u KM)

R. br.	Vrsta troška	Odobreno za 2017. god.	Realizovano u 2017. god.	Indeks 4/5*100
1	2	3	4	6
1.	Putni troškovi	120.500	110.959	92,08
2.	Izdaci za komunikaciju	2.000	1.440	72,00
3.	Nabavka materijala i sitnog inventara	93.000	89.351	96,08
3.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	65.000	59.805	92,01
4.	Izdaci za održavanje	25.000	12.334	49,34
5.	Ugovorene i druge posebne usluge	2.000.000	1.941.686	97,08
UKUPNO:		2.305.500	2.215.575	96,10

U dosadašnjem periodu implementacije Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a utrošeno je ukupno 18.143.640 KM, od čega se na 2010. godinu odnosi na 534.842 KM, 2011. godinu 1.893.037 KM, 2012. godinu 2.719.051 KM, 2013. godinu 2.761.251 KM, 2014. godinu 3.096.623 KM, 2015. godinu 2.323.842 KM, 2016. godinu 2.299.419 KM i 2017. godinu 2.215.575 KM.

⁸ „Sl.novine FBiH“, br/ 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15

⁹ „Sl.novine FBiH“, br/ 10/08, 09/10, 44/11, 07/13 i 65/13

¹⁰ „Sl.novine FBiH“, br/ 82/09

¹¹ „Sl.novine FBiH“, br/ 70/16, 82/17

Vlada FBiH je Zaključkom od 16.02.2017. godine, dala saglasnost na Dinamički plan za realizaciju Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a za januar – decembar 2017. godinu. Prema istom je bilo predviđeno da se u Prvoj fazi (rad revizorskih timova), do septembra 2017. godine uradi 19.500 predmeta, čime bi se okončala Prva faza. U Drugoj fazi (Institut za medicinsko vještačenje), predviđeno je da uradi 12.000 predmeta, a u Trećoj fazi (Upravno rješavanje), 13.200 predmeta. Obzirom da se ovakav dinamički plan nije realizovao predviđenom dinamikom, Vlada FBiH je na prijedlog Ministarstva, usvajajući informacije o implementaciji Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a, usvojila i izmjene Dinamičkog plana za 2017. godinu (zaključci Vlade FBiH od 14.09. i 15.11.2017. godine). U skladu sa zadnjom izmjenom plana revizije, broj predmeta u Prvoj fazi smanjen je na 19.400, u Drugoj fazi na 10.800 predmeta i u Trećoj fazi na 12.600 predmeta. Prema prezentiranoj informaciji do 31.12.2017. godine ostalo je neiskontrolisano 2.969 predmeta svih kategorija. Pravilnik o dopuni Pravilnika o formiranju i radu revizorskih timova za kontrolu i revizorskog tima za koordinaciju, uz prethodnu saglasnost Vlade FBiH, ministar je donio 30.10.2017. godine. Istim je utvrđeno da ministar razrješava revizorski tim za kontrolu na prijedlog Revizorskog tima za koordinaciju, kad prestane potreba za angažovanjem istog. Obzirom da Prva faza, nije okončana kako je predviđeno, u zadnjem kvartalu 2017. godine ostala su da rade dva tima za kontrolu, a za ostale timove donesena su rješenja o razrješenju.

O realizaciji broja predmeta dati su sljedeći podaci:

Broj predmeta

R. br.	Faza revizije	Opis faze revizije	Dinamički plan revizije za 2017. god.	Realizovano u 2017. god	Realizovano u 2016. god.	Indeks 5/4*100
1	2	3	4	5	6	7
1.	I	Rad revizorskih timova za kontrolu	19.400	18.479	23.639	95
2.	II	Ocjena kod Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja	10.800	6.686	6.695	62
3.	III	Upravno rješavanje	12.600	5.553	10.119	44

U informacijama o implementaciji Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a za 2017. godinu, koje su kvartalno dostavljane Vladi FBiH i koje je ista prihvatile zaključkom, iskazani su podaci vezani za realizaciju Dinamičkog plana za I, II i III fazu za 2017. godinu. Nije prezentiran Godišnji izvještaj za 2017. godinu, koji bi obuhvatio zbirne informacije date u kvartalnim izvještajima.

Putni troškovi za provođenje kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a iskazani su u iznosu od **110.959 KM**, a čine ih dnevnice za službeni put vozača, zaposlenika Ministarstva (28.875 KM) i troškovi smještaja i drugi troškovi vezani za potrebe revizije (82.084 KM). U ovom iznosu nisu naknade za rad na terenu revizorskih timova i vozača angažovanih po ugovorima o djelu, koje su iskazane na ugovorenim uslugama u neto iznosu od 67.675 KM, na koje su obračunati i plaćeni pripadajući porezi i doprinosi. Na troškove smještaja i druge troškove za potrebe revizije za osobe angažovane po osnovu ugovora o djelu nisu obračunati i uplaćeni doprinosi i porez na dohodak, u skladu sa **Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima**.

Izdaci za usluge prevoza i goriva za provođenje kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a iskazani su u iznosu od 59.805 KM, a **Izdaci za tekuće održavanje** 12.334 KM. Do šestog mjeseca 2017. godine Ministarstvo sa dobavljačem nije imalo zaključen ugovor o servisiranju i opravci motornih vozila, nabavku potrošnog materijala i rezervnih dijelova za vozila tipa VW POLO, a vršeno je servisiranje i opravka istih.

Ugovorene i druge posebne usluge – troškovi provođenja revizije iz oblasti BIZ-a iznose 1.941.686 KM. Iste se sastoje od usluga reprezentacije od 12.150 KM, izdataka za volonterski rad 85.432 KM, ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada 741.364 KM, izdataka za poreze i doprinose 193.649 KM, izdataka za usluge Instituta za medicinsko vještačenje 909.091 KM. Iznos od 741.364 KM sastoji se od ugovora o djelu (394.493 KM za 53 izvršioca angažovana tokom godine za analitičku obradu podataka, posredovanje i koordiniranje, vozače i dr.), naknada za rad na terenu (67.675 KM), naknade i učinak revizorskim timovima (214.364), naknade i učinak Timu za koordinaciju (64.832 KM, 8.104 KM neto po članu). Uvidom u naknade za rad na terenu utvrdili smo da su putni nalozi za članove revizorskih timova izdati i obračunati i za relaciju manju od 30 km, koja se u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja ne smatraju službenim

putovanjem. Takođe, nedovoljna kontrola je utvrđena kod obračuna ovih izdataka, na osnovu iskazanog vremena provedenog na putu, kako bi se obračunala puna ili pola dnevnice, bez obzira na dužinu relacije i radno vrijeme osoblja kod kojih se išlo u kontrolu. Na pojedinim nalozima vrijeme polaska članova tima je prije, a vrijeme povratka poslije vremena dolaska vozača. Naprijed navedeno upućuje na nedovoljnu i neadekvatnu kontrolu kod izdavanja, obračuna i isplate naknada na osnovu rada na terenu članovima revizorskih timova. Izdaci po ovom osnovu se uvećavaju obzirom, da se na navedene naknade obračunavaju i isplaćuju porezi i doprinosi kao i na ugovore o djelu.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za obračun naknada konstatovano je da je Dinamičkim planom i Odlukom o osiguranju kadrovskih i materijalnih prepostavki za izvršenje Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko - invalidske zaštite¹², osim za poslednja dva mjeseca 2017. godine, predviđeno 300 predmeta po timu mjesečno. Navedenim odlukama utvrđena je naknada za provjeru određenog broja predmeta za koji je postupak provjere završen/okončan. **Takođe, mišljenja smo da nije jasno utvrđeno šta znači da je postupak provjere završen/okončan.** **Zbog navedenog dolazi i do različitog broja iskazanih pregleda. Navedeno ima značajnost, jer se na osnovu takvih evidencija vrši obračun i isplata novčanih naknada.** Ne možemo potvrditi opravdanost obračuna i isplate mjesečne naknade za revizorski tim koji nije izvršio provjeru 300 predmeta mjesečno, obračun i isplatu za revizorski tim koji uzastopno dva mjeseca nije izvršio provjeru minimalno 300 predmeta, u kom slučaju ministar donosi rješenje o prestanku rada revizorskog tima za kontrolu i imenuje drugi tim za kontrolu, niti obračun i isplatu po 1 KM za takav broj predmeta, u skladu sa naprijed navedenom Odlukom. **Takođe, nije uspostavljena adekvatna kontrola i odobravanje obračuna i isplate naknada revizorskim timovima od strane zaposlenika Ministarstva.** U skladu sa Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o osiguranju kadrovskih i materijalnih prepostavki za provođenje Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite i članu Revizorskog tima za koordinaciju pored mjesečne naknade od 600 KM, predviđena je 1 KM za predmete okončane u meritumu. Ugovori o djelu za članove revizorskih timova i Tima za koordinaciju, zaključivani su nakon obavljenog posla, što nije u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. U istim je naveden iznos mjesečne naknade po osnovu paušala i broja urađenih predmeta za taj mjesec, što je trebalo utvrditi, sačiniti i ovjeriti posebnim mjesečnim obračunom. Za obračun dnevnicu vozačima i članovima timova, retroaktivno su zaključivani aneksi ugovora, takođe nakon obavljenog posla i izvršenog obračuna. **Imajući u vidu naprijed navedeno, u Ministarstvu nisu uspostavljene adekvatne kontrole odobravanja i realizacije novčanih naknada članovima revizorskih timova, obračuna i isplate naknada za rad na terenu, obračuna i uplatu doprinosa i poreza na dohodak za smještaj osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.**

Preporuka:

- *Uspostaviti adekvatan sistem kontrole obračuna naknada članovima revizorskih timova i obračuna i isplate naknada za rad na terenu u skladu sa Odlukom o osiguranju kadrovskih i materijalnih prepostavki za izvršenje Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a i obračun pripadajućih poreza i doprinosa za smještaj osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu na provođenju revizije, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.*

Izdaci za rad Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja iznose 909.092 KM. Ugovorom o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti BIZ-a, zaključenim sa Institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja (11.12.2015. godine), predviđeno je da će Institut poslove u prvostepenom, drugostepenom postupku i postupku medicinskog vještačenja u kućnoj posjeti obaviti u roku od 30 dana od prijema zahtjeva. Uvidom u priložene spiskove uz fakture za izvršene poslove medicinskog vještačenja konstatovan je značajan broj predmeta koji nisu završeni u ugovorenom roku, odnosno evidentno je kašnjenje u izvršavanju poslova medicinskog vještačenja. **Ministarstvo je 23.06.2017. godini zaključilo Aneks ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja**

¹² „Sl.novine FBiH“, br/ 70/16, 82/17

zdravstvenog stanja u postupku ostvarivanja prava iz oblasti BiZ-a u kome je za medicinsko vještačenje po Zakonu o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti iz oblasti BiZ-a, produžen rok Institutu da da nalaz i mišljenje na 45 dana i dodatnih 45 dana ukoliko je uložen prigovor. Nije prezentirano da se od strane određenih zaposlenika isto prati, kako bi se tražilo od Instituta obrazloženje za kašnjenje ili umanjenje fakture, u skladu sa navedenim Aneksom. Neblagovremeno izvršavanje poslova Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, kao i neadekvatno praćenje izvršenja, odražava se na neosnovano trošenje budžetskih sredstava obzirom da korisnici za koje se u upravnom rješavanju utvrdi da su neosnovano ostvarivali prava, koriste budžetska sredstva u toku vremenskog perioda do prestanka prava.

Preporuka:

- *Obezbijediti kontrolu realizacije Ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja i Aneksa istog, koji su zaključeni sa Institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.*

7.1.1.4 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su i realizovani u iznosu od 309.812.043 KM, što je 96% ukupnih rashoda i izdataka. Realizacija tekućih transfera odnosi se na transfere pojedincima 307.333.243 KM i transfere neprofitnim organizacijama 2.478.800 KM. Drugi tekući rashodi – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju iznose 210.390 KM.

Pregled planiranja i realizacije tekućih transfera dat je u sljedećoj tabeli: (u KM)

R. br.	Naziv transfera	Odobreno za 2017. god.	Realizacija za 2017. god.	Realizacija za 2016. god.	Izvršenje (4/3)(%)
1	2	3	4	5	6
1.	Transfer pojedincima-za invalidnine	283.630.000	281.628.890	288.393.109	99
2.	Transfer pojedincima za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja	17.204.500	15.331.677	15.528.258	89
3.	Transfer pojedincima - za pomoć u liječenju boraca	1.950.000	1.950.000	1.500.000	100
4.	Tekući transfer pojedincima-Transfer za pomoć u zapošljavanju borač. kategorija putem boračkih zadruga	1.500.000	1.460.000	1.300.000	97
5.	Tekući transfer pojedincima-Transfer za rješavanje socijalno-statusnih pitanja branilaca i njihovih porodica	7.000.000	6.962.676	-	99
6.	Transfer neprofitnim organizacijama	270.000	270.000	170.000	100
7.	Transfer neprofitnim organizacijama - udruženja proistekla iz posljednjeg odbr. – oslobođilač. rata	460.000	460.000	460.000	100
8.	Transfer neprofitnim organizacijama - za podršku fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračke populacije	675.000	675.000	675.000	100
9.	Transfer za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika boračkih populacija	650.000	624.300	440.400	96
10.	Transfer za obilježavanje značajnih datuma	300.000	300.000	300.000	100
11.	Transfer za sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređivanje mezarja i grobalja	150.000	149.500	148.000	100
Ukupno:		313.789.500	309.812.043	308.914.767	99
12.	Drugi tekući rashodi- Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	210.560	210.390	420.756	100
Sveukupno:		314.000.060	310.022.433	309.335.523	99

Transfer pojedincima - za invalidnine realizovan je u iznosu 281.628.890 KM. Prema datim podacima, broj korisnika u decembru 2017. godine (87.270), smanjen je u odnosu na januar iste godine (88.400) za 1.130 korisnika. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica¹³, utvrđeno je da će se visina osnovice usklađivati sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a da će se za obračun i isplatu mjesecnih novčanih naknada primjenjivati koeficijent u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Vlada FBiH je 23.03.2017. godine u skladu sa naprijed navedenim

¹³ „Sl.novine FBiH“br/ 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17

Zakonom donijela Odluku o utvrđivanju osnovice za određivanje visine mjesecnih novčanih naknada korisnika boračko - invalidske zaštite u FBiH (invalidnina), za 2017. godinu u iznosu od 867,50 KM, kao i Odluku o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesecnih novčanih naknada korisnika boračko - invalidske zaštite u FBiH (invalidnina) za 2017. godinu od 0,965257. Odlukama je utvrđeno da se iste primjenjuju od 01.01.2017. godine u skladu sa raspoloživim sredstvima Budžeta FBiH.

U skladu sa članom 54. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem zakona i propisa donesenih na osnovu istog, izdaje obavezne instrukcije i vrši neposredni upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po ovom Zakonu. Obračun invalidnina u 2017. godini vršio se putem novog Informacionog sistema za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata (ISVDV). Obaveza obračuna lične i porodične invalidnine korisnika prava je u nadležnosti općinskih organa, koji pokreću obračun zadnji dan u mjesecu za mjesec koji se naknada obračunava i isplaćuje, nakon čega ovlaštena osoba u kantonu pregleda i odobri obračun. Nakon toga obračun pregleda i odobri ovlašteni zaposlenik Ministarstva. Postoji opcija za korigovanje obračuna. Na osnovu Rješenja o prestanku prava i FMB 2 obrasca, nadležni zaposlenik, može korisnika skinuti sa spiska.

Ministar je u novembru 2016. godine donio Pravilnik o pristupu ISVDV sistemu, instrukcije o načinu obračuna i isplate mjesecnih sredstava invalidnine i Uputstvo o načinu isplate novčanih primanja i vođenja evidencija o korisnicima prava na invalidninu, kao i izvršenim isplatama iz sredstava Budžeta FBiH. Po navedenom Uputstvu dužni su postupati svi općinski i kantonalni organi nadležni za oblast BIZ-a, Služba za BIZ u Brčko-Distriktu BiH i resorno Ministarstvo. Istim su utvrđene obaveze i postupanje, kao i redoslijed radnji svih navedenih korisnika, vezano za korištenje ISVDV, tako i dostavu potrebne potpisane i ovjerene dokumentacije u papirnoj formi. Nisu prezentirana posebna ovlaštenja koje je osobama koje imaju pristup ISVDV dao ministar na svim nivoima (općina, kantoni, Ministarstvo), niti izjave o zaštiti službenih podataka koje su trebali potpisati ovlašteni zaposlenici u skladu sa navedenim Pravilnikom.

Uvidom u bazu podataka, na likvidacionim kartonima korisnika prava evidentira se datum obrade, iznos obračuna, obustave, isplate, za mjesec za koji se isplata vrši, šifra banke i broj računa. Na istim su iskazane i retroaktivne isplate i povrati, koji su izvršeni u 2017. godini. Povrati koji su izvršeni prethodnih godina, ne iskazuju se. Na likvidacionim kartonima korisnika prava nisu evidentirane sve promjene, tako da iskazani podaci na istim ne odražavaju stvarno stanje obračunatih i isplaćenih naknada korisnicima prava.

Preporuka:

- *Preduzeti aktivnosti kako bi se cijelokupan proces obračuna prava, sve promjene i isplate korisnicima boračko - invalidske zaštite evidentirao u okviru glavne baze podataka i iskazivao na likvidacionim kartonima korisnika.*

Transfer pojedincima - za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja¹⁴ realizovan je u iznosu 15.331.677 KM. Prema datim podacima broj korisnika u decembru 2017. godine (4.951) je manji za 26 u odnosu na januar iste godine (4.977). Odluku o utvrđivanju osnovice za isplatu mjesecnih novčanih naknada dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica u 2017. godini u iznosu od 641,66 KM i Odluku o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesecnih novčanih naknada dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica od 0,965248, donijela je Vlada FBiH 23.03.2017. godine. Navedenim odlukama je utvrđeno da će se iste primjenjivati od 01.01.2017. godine u skladu sa raspoloživim sredstvima Budžeta FBiH.

Uvidom u bazu podataka - likvidacione kartone korisnika novčanog dodatka konstatovano je da su na istim evidentirani obračunati iznosi, isplate, kao i povrati sredstava izvršeni u 2017. godini. Povrati iz nekih drugih godina se ne evidentiraju. Obzirom da u likvidacionim kartonima nisu evidentirane sve promjene, stanje iskazano u istim ne odražava stvarno stanje obračunatih i isplaćenih naknada

¹⁴ „Sl.novine FBiH“, br/ 70/05, 61/06, 9/10, 90/17

iskazanih u Glavnoj knjizi, jer isti nisu uporedivi sa podacima iz pomoćnih evidencija. Nisu preuzeti podaci iz stare baze podataka.

Preporuka:

- **Cjelokupan proces obračuna prava, sve promjene i isplate evidentirati u okviru glavne baze podataka i iskazivati na likvidacionim kartonima korisnika prava.**

Tekući transfer pojedincima – za pomoć u liječenju boraca iskazan je u iznosu **1.950.000 KM**. Budžetom za 2017. godinu za ovaj transfer je odobreno 1.500.000 KM, Izmjenom i dopunom Budžeta FBiH iznos je uvećan za 350.000 KM, a Rješenjem o unutrašnjoj preraspodjeli za još 100.000 KM. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava navedenog transfera za 2017. godinu, Vlada FBiH je donijela 27.01.2017. godine u iznosu od 1.500.000 KM, a Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, 10.10.2017. godine na iznos 1.850.000 KM i 27.12.2017. godine na iznos 1.950.000 KM. Ministar je donio Posebne kriterije kojim je utvrđena maksimalna visina pomoći po grupama i popis potrebne dokumentacije te imenovao komisiju za razmatranje pristiglih zahtjeva, ocjenu ispunjenosti uslova i podnošenje prijedloga rješenja odobrenih zahtjeva. Javni poziv za ostvarivanje prava objavljen je 07.02.2017. godine i isti ne sadrži posebne kriterije koji utvrđuje maksimalne iznose pomoći za svaku od četiri grupe oboljenja. Posebni kriteriji koje je donio ministar i kriteriji objavljeni u Javnom pozivu nisu isti. Prema prezentiranim podacima, zaprimljeno je 5.796 zahtjeva od kojih je za 3.824 odobrena pomoć, 28 zahtjeva je vraćeno podnosiocima jer su dostavljeni prije objavljivanja Javnog poziva, a za 1.944 zahtjeva nisu ispunjeni uslovi iz Programa. Programom utroška sredstava utvrđeni su opći kriteriji: karakter i kategorija bolesti, visina sredstava potrebnih za pojedinačno liječenje, hitnost svakog pojedinog slučaja, socijalno-materijalni status podnosioca zahtjeva za pomoć i broj podnesenih zahtjeva. Oboljenja koja su razvrstana u četiri grupe nisu jasno definisana te je Komisija vršila vrednovanje na osnovu subjektivne procjene i prethodnih iskustava. Prema dostavljenoj dokumentaciji, nije navedena visina sredstava potrebna za pojedinačno liječenje, te na koji način socijalno - materijalni status podnosioca ima uticaj na visinu dodijeljenih sredstava. Obzirom na veliki broj zahtjeva za pomoć u liječenju, te da su se sredstva dodjeljivala svim korisnicima čiji su zahtjevi prispjeli nakon objavljivanja Javnog poziva i čija dokumentacija je ocijenjena kompletnom, sve dok je Ministarstvo imalo odobrenih budžetskih sredstava za ovu namјenu, kriterij hitnost slučaja takođe nije u potpunosti primjenjiv. **Zbog prethodno navedenog, konstatujemo da pojedini kriteriji koji su bili osnov za vrednovanje zahtjeva i utvrđivanje visine dodijeljenih sredstava, nisu mjerljivi, a samim tim i da nisu primjenjivi.** Prezentirani su Posebni kriteriji o uslovima i načinu pružanja novčane pomoći u liječenju, koje je donio ministar, 28.02.2018. godine.

Tekući transfer pojedincima – Transfer za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga iskazan je u iznosu **1.460.000 KM**. Budžetom FBiH za 2017. godinu za ovaj transfer je odobreno 1.000.000 KM, a Rješenjem o unutrašnjoj preraspodjeli od 18.09.2017. godine, koja su uključena u Izmjene i dopune Budžeta FBiH, ovaj iznos je uvećan na 1.500.000 KM. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava navedenog transfera, Vlada FBiH je donijela 27.01.2017. godine u iznosu od 1.000.000 KM, a Odluku o izmjeni Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava, 10.10.2017. godine na iznos 1.500.000 KM. Cilj i svrha programa je omogućiti samozapošljavanje i zapošljavanje što većeg broja nezaposlenih pripadnika boračkih kategorija i njihovih užih članova porodice. Programom nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu u skladu sa članom 38. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu. Ministar je imenovao Komisiju za predlaganje raspodjele, koja se sastoji od predsjednika (zaposlenika Ministarstva) i tri spoljna saradnika, eksperta (dva predstavnika boračkih organizacija i jednog zaposlenika kantonalnog ministarstva boraca) i tehničkog sekretara. Ista je donijela Poslovnik o radu, na koji je ministar dao saglasnost. Ministar je donio Pravilnik o kriterijima za raspodjelu, korištenje, kontrolu i izvještavanje o utrošku sredstava ovoga transfera 01.02.2017. godine i Pravilnik o izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika, 27.05.2017. godine, kojim je utvrđeno pravo učešća (pojedinci, zadruge i savez boračkih zadruga), potrebna dokumentacija, bodovanje, kriteriji (opći i posebni), minimalni i maksimalni iznos koji se dodjeljuje, nadzor, kontrolu i izvještavanje. Javni poziv za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na dodjelu sredstava za pomoć u zapošljavanju boračkih

kategorija putem boračkih zadruga, objavljen je 07.02.2017. godine za iznos od 1.000.000 KM i 19.10.2017. godine, na iznos od 500.000 KM. Rok za podnošenje zahtjeva je 30 dana od objave u dnevnim novinama za prvi Javni poziv i 15 dana za drugi Javni poziv, a ukoliko se u datom roku ne zaprili dovoljan broj zahtjeva, Ministarstvo zadržava pravo da zaprima aplikacije sve dok ima raspoloživih sredstava za ove namjene. Opći kriteriji koji nose 50 bodova su: kvalitet i kompletnost programa; povećanje zaposlenosti, za svakog zaposlenog; visina učešća vlastitih sredstava; poboljšanje uslova života boračke populacije stvaranjem uslova za uključivanje u tržište rada; ostvareni rezultati, kompetencije i reference zadruge/zadružara/saveza. Posebni kriteriji koji nose 50 bodova su: broj zadrugara koji pripada boračkoj populaciji (jedan zadružar ne može biti prikazan kao član više od jedne zadruge); uključivanje vlastitih resursa u projekat (zemljište, prostor, mašine, alat); kontinuitet započetih, a nezavršenih projekata; posebne potrebe i specifičnost; očekivani efekti projekta. Iako je Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika izvršena razrada i dopuna kriterija za raspodjelu, utvrđeno je osim kriterija, povećanje zaposlenosti i visina učešća vlastitih sredstava u odnosu na vrijednost projekta, ostali opći i posebni kriteriji nisu jasni i mjerljivi i da se broj bodova od strane Komisije, utvrđivao na osnovu subjektivne ocjene. Nakon utvrđivanja prijedloga, Komisija je obilazila aplikante i sačinjavala Službenu zabilješku, kako bi na licu mjesta utvrdila tačnost podataka iz dostavljene dokumentacije. Komisija je donijela četiri odluke o raspodjeli, na koje je saglasnost dao ministar (404.000 KM, 316.000 KM, 500.000 KM i 280.000 KM) u vrijednosti od 3.000 KM do 70.000 KM, po korisniku. Sredstva su dodijeljena za 58 zadrugara-poјedinca u iznosu od 511.000 KM, 45 zadruga u iznosu od 919.000 KM i 1 Savezu boračkih zadruga u iznosu od 70.000 KM. Od 180 zaprimljenih aplikacija, sredstva su odobrena za 104, sa kojima su zaključeni ugovori u kojima su navedene obaveze Ministarstva i korisnika (data sredstva i svrha dodjele, kao izvještavanje o utrošku, a ukoliko se odobrena sredstva nemajući koriste, dužni su ista vratiti u roku od 30 dana od dana prijema izjave o raskidu). Sa jednim korisnikom je jednostrano raskinut Ugovor, obzirom da u utvrđenom roku nije dostavio dokaz o promjeni ovlaštene osobe za zastupanje i nisu mu doznačena odobrena sredstva od 40.000 KM.

Članom 11. Pravilnika o kriterijima za raspodjelu, korištenje, kontrolu i izvještavanje o utrošku sredstava ovoga transfera, utvrđeno je da ministar zadržava pravo da od Komisije za predlaganje raspodjele sredstava, Sektora za finansije, budžet i informacione poslove, Inspektorata, internog revizora, internog kontrolora ili na drugi zakonit način zatraži kontrolu realizacije odobrenih sredstava. Od strane predsjednika Komisije koja je vršila i odabir korisnika, prezentirana je evidencija o dostavi izvještaja uz dokumentaciju o pravdanju sredstava za 2016. i 2017. godinu. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, konstatovali smo da nisu u potpunosti opravdana sredstva data u 2016. godini, da su kao pravdanje sredstava priznati kupoprodajni ugovori zaključeni sa fizičkim licima za kupovinu stoke, mehanizacije, plastenika i sl. umjesto fiskalnih računa od ovlaštenog prodavca. Takođe, ne možemo potvrditi da se vodilo računa o utrošku do 25% sredstava na materijalne i administrativne troškove, u skladu sa zaključenim ugovorom, obzirom da je kao dokaz dostavljena dokumentacija o isplati minimalne plaće i toplog obroka koji je puno veći, a na koji nisu plaćeni pripadajući porezi i doprinosi, a koji su nastali prije doznake sredstava korisniku. Prihvaćen je kao opravdan Izvještaj o utrošku sredstava i dokumentacija uz isti za sredstva data iz budžeta za 2016. godinu, za podizanje nasada lješnjaka u iznosu od 14.000 KM. Od tog iznosa samo 1.164 KM su date za sadnice lješnjaka (fiskalni račun), 3.568 KM nije utrošeno, 3.000 KM je dato za stajnjak na osnovu date izjave, 1.200 KM je dato za kolce na osnovu ugovora sa fizičkim licem, 3.849 KM za mašine, priključke, alate za obradu i održavanje nasada i sl. Nije dostavljen dokaz o zapošljavanju, a nije se vršio uvid u kakvom je stanju nasad. Obzirom da se radi o javnim sredstvima, prilikom kontrole utroška potrebno je voditi računa da se u potpunosti poštuju zakonski i podzakonski propisi iz svih oblasti, a program ima efekat u zapošljavanju, što je i bio cilj (nabavka od ovlaštenih prodavaca uz plaćanje poreza i svih obaveza u skladu sa propisima).

Programom utroška sredstava nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2017. godinu. Kriteriji na osnovu kojih je izvršena raspodjela nisu jasni i mjerljivi, a što ima uticaja da ni izvještavanje i nadzor nad utroškom sredstava nisu organizovani i izvršeni na

način da se može potvrditi da su sredstva u potpunosti utrošena u namjene za koje su data prethodne i 2017. godine. Nije nam poznato da je navedeni transfer bio predmet kontrole od strane inspekcije niti interne revizije i interne kontrole.

Zbog prethodno navedenog, raspodjela sredstava transfera za zapošljavanje boračkih kategorija putem boračkih zadruga u iznosu 1.460.000 KM za 103 korisnika, niti izvještavanje i nadzor nad utroškom datih sredstava, nije izvršen na način da se u potpunosti potvrdi visina iznosa datih sredstava, odnosno utrošak za date namjene.

Preporuka:

- *Programom utroška sredstava Tekućeg transfera za zapošljavanje boračkih kategorija putem boračkih zadruga jasno definisati kriterije, transparentnu raspodjelu i nadzor na utroškom istih.*

Tekući transfer pojedincima – Transfer za rješavanje socijalno – statusnih pitanja boraca i članova njihovih porodica realizovan je u iznosu od 6.962.676 KM, a Izmjenama i dopunama Budžeta za 2017. godinu odobreno je 7.000.000 KM. Sporazum Vlade FBiH i predstavnika boračkih saveza, organizacija i udruženja o dostignutom nivou sredstava u Budžetu FBiH na poziciji Federalnog ministarstva boraca i invalida odbrambeno – oslobođilačkog rata namijenjenih za rješavanje prioritetnih zahtjeva boračkih kategorija, potpisali su 28.06.2017. godine, u ime Vlade FBiH, federalni ministar i deset potpisnika predstavnika boračkih udruženja. Potpisnici sporazuma su saglasni da se dostignuti obim sredstava u Budžetu FBiH na poziciji ovog Ministarstva za 2017. godinu ne umanjuju u narednih pet godina. Sredstva koja ne budu utrošena na budžetskim pozicijama, preusmjerit će se na poziciju „Transfer za rješavanje socijalno – statusnih pitanja branilaca i članova njihovih porodica“. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele navedenog transfera, donijela je Vlada FBiH, 14.12.2017. godine, a Odluku o Izmjeni i dopuni Odluke, 27.12.2017. godine. Cilj Programa je rješavanje socijalnih pitanja pripadnika boračkih kategorija koji se nalaze u stanju potrebe. Rok za podnošenje prijava počinje teći od dana objavljivanja Javnog poziva za podnošenje zahtjeva za ostvarivanjem prava u dnevnim listovima, 15.12.2017. godine, a krajnji rok za podnošenje zahtjeva je 30.12.2017. godine. Zahtjevi sa kompletom dokumentacijom mogli su se predati u sjedištu Grupa za pitanja evidencija/samostalni izvršioci iz oblasti vojne obaveze u općinama prebivališta podnosioca zahtjeva ili poštom na adresu Ministarstva. Iznos dodijeljenih sredstava zavisi je od provedenog vremena u ARBiH, HVO i MUP. Istim je dostavljena Instrukcija o prijemu zahtjeva i Uputstvo o pregledu dokumentacije koje je donio ministar. Donesena su rješenja i sredstva su doznačena za 18.080 korisnika u ukupnom iznosu od 6.962.676 KM. Prema prezentiranim podacima, spornih zahtjeva je bilo 3.956, nepotpunih 827 i neblagovremenih 256. Za učešće u oružanim snagama od minimalno 37 mjeseci naknada je iznosila 420 KM, za 25 do 36 mjeseci 336 KM, za 13 do 24 mjeseca 252 KM i za minimalno 12 mjeseci 168 KM.

U skladu sa Programom utroška sredstava, 15.03.2018. godine, upućen je zahtjev Inspektoratu za provjeru 1690 korisnika kojima su dodijeljena sredstva, a koji su u kućnoj listi naveli da su samci. Ukoliko Inspektorat utvrdi da nije bilo osnova za dodjelu, ministar će rješenjem utvrditi obavezu povrata dodijeljenih sredstava. Na obavijesti podnosiocima zahtjeva o neispunjenošći uslova iz Javnog poziva, pojedini podnosioci su uložili žalbe, iako u rješenjima koja su donesena nije predviđena ta mogućnost.

Tekući transfer neprofitnim organizacijama – za podršku Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračku populaciju realizovan je u iznosu od 675.000 KM, koliko je bilo i odobreno. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava navedenog transfera, donijela je Vlada FBiH, 27.01.2017. godine. Istim je navedeno da će na osnovu pismenog Zahtjeva Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija (u daljem tekstu Fondacija) i usvojenog Programa rada iste za 2017. godinu, Ministarstvo doznačiti sredstva. Zahtjev je Fondacija dostavila 08.03.2017. godine, a sredstva korisniku doznačena 19.07.2017. godine. Proceduru odabira i dodjele sredstava vršila je Fondacija. Nije prezentirano da je Fondacija Ministarstvu dostavila Konačan izvještaj o realizaciji sredstava, u skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava. Izvještaj o radu dostavljen je Vladi FBiH, koji je ista usvojila, 29.03.2018. godine.

U skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama, Komisiju za upravno - finansijski nadzor nad radom Fondacije, formirao je ministar i ista je sačinila Konačan izvještaj o radu Komisije za upravno – finansijski nadzor nad radom Fondacije, 28.02.2018. godine. Međutim, navedeni Izvještaj se ne može prihvati, jer nije potpisana od svih članova Komisije.

U skladu sa Programom utroška sredstava tekućeg transfera - za podršku Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračku populaciju, Fondacija nije dostavila Konačan izvještaj o realizaciji sredstava do 31.12.2017. godine. Ne može se reći da je izvršen upravno - finansijski nadzor nad radom navedene Fondacije, kao i načinom raspodjele, kako kreditnih tako i bespovratnih sredstava, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama, obzirom da Konačan izvještaj o upravno – finansijskom nadzoru nisu potpisali svi članovi Komisije za upravno – finansijski nadzor nad radom Fondacije.

Preporuke:

- *U skladu sa Programom utroška sredstava Tekućeg transfera neprofitnim organizacijama – za podršku Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračku populaciju, obezbijediti izvještavanje o utrošku dodjeljenih sredstava od iste.*
- *Vršiti upravno – finansijski nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija i raspodjele kreditnih i bespovratnih sredstava, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.*

Tekući transfer neprofitnim organizacijama udruženja - udruge proistekle iz posljednjeg odbrambeno - oslobođilačkog/domovinskog rata iznosi 460.000 KM. Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava je usvojen Odlukom Vlade FBiH, 27.01.2017. godine i istim su definisani opći kriteriji za odobrenje sredstava – kvalitet i cilj programa, finansijski plan, visina učešća sopstvenih sredstava, povećanje zaposlenosti, broj članstva, uslovi rada udruženja, originalnost projekta u smislu poboljšanja uslova života i rada boračkih populacija, očekivani učinak od značaja za FBiH i BiH. **Uvidom u zahtjeve aplikantata bodovane na osnovu općih i posebnih kriterija, te podkriterija za raspodjelu sredstava, konstatovali smo da je najmanje 50% bodova zasnovano na subjektivnoj ocjeni komisije i da isti nisu mjerljivi, što onemogućava objektivnu ocjenu zahtjeva i transparentan izbor dobitnika sredstava.**

Na osnovu Javnog poziva raspoređena su redovna sredstva u iznosu od 280.000 KM za 10 udruženja u pojedinačnim iznosima od 16.000 KM do 42.000 KM, dok su po odlukama ministra interventna sredstva u iznosu od 80.000 KM, raspodijeljena za 29 udruženja u pojedinačnim iznosima od 1.000 KM do 12.000 KM. Udruženjima HIDR-a Mostar i Savezu RVI FBiH dodijeljeno je 100.000 KM za sufinansiranje troškova održavanja Sportskih igara (40.000 KM + 60.000 KM). Sa svim korisnicima potpisani su ugovori kojima je predviđeno dostavljanje detaljnog izvještaja o utrošku odobrenih sredstava zajedno sa kompletom finansijskom dokumentacijom. Za odobrena redovna sredstva jedno udruženje nije dostavila izvještaj o utrošku sredstava u iznosu od 16.000 KM, a za interventna sredstva izvještaje nije dostavilo 12 udruženja za sredstva u ukupnom iznosu od 29.000 KM. Nisu preduzete aktivnosti na povratu za one korisnike koji nisu opravdali utrošak dobivenih sredstava.

Dodijeljena redovna sredstva nisu utrošena u svim slučajevima u skladu s potpisanim ugovorima kojima je predviđeno da se 50% dodijeljenih sredstava utroši direktno za ciljeve projekta, a 50% na materijalne - redovne troškove rada udruženja, međutim provedenom revizijom konstatovali smo da su sredstva dodijeljena pojedinim udrugama utrošena na redovne materijalne troškove udruženja (komunalne usluge, plate, naknade, nabavke materijala i održavanja i sl.).

Transfer za sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i gробљa realizovan je u iznosu od 149.500 KM, a Budžetom FBiH za 2017. godinu za ove namjene odobreno je 150.000 KM. Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava je usvojen Odlukom Vlade FBiH od 27.01.2017. godine i istim su definisani opći kriteriji za odobrenje sredstava - istorijski značaj projekta/programa za široku društvenu zajednicu državnog, federalnog, kantonalnog ili općinskog nivoa; kvalitet projekta; vrijednost projekta; visina učešća sopstvenih sredstava za aplicirani projekt. Broj bodova Komisija je utvrdila po slobodnoj ocjeni (diskreciona ocjena Komisije). **Prema navedenom, konstatovali smo da je najmanje 50% bodova zasnovano**

na subjektivnoj ocjeni komisije i da isti nisu mjerljivi, što onemogućava transparentan izbor dobitnika sredstava.

Na osnovu Javnog poziva raspoređena su redovna sredstva u ukupnom iznosu od 110.000 KM za 23 udruženja u pojedinačnim iznosima od 1.000 KM do 10.000 KM, dok su po odlukama ministra interventna sredstva u ukupnom iznosu od 39.500 KM raspodijeljena za 16 udruženja u pojedinačnim iznosima od 500 KM do 5.000 KM. **Pojedini korisnici nisu ispunjavali uslove predviđene Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele i Javnim pozivom obzirom da nije obuhvaćena boračka populacija, niti se radilo o vjerskim zajednicama (općina, mjesne zajednice).** Sa svim korisnicima potpisani su ugovori kojima je predviđeno dostavljanje detaljnog izvještaja o utrošku odobrenih sredstava zajedno sa kompletном finansijskom dokumentacijom. **Za odobrena redovna sredstva devet udruženja nije dostavilo izvještaj o utrošku sredstava u ukupnom iznosu od 39.000 KM, a za interventna sredstva izvještaje nije dostavilo devet udruženja za sredstva u ukupnom iznosu od 18.500 KM. Nisu preduzete nikakve aktivnosti na povratu neopravdanih sredstava.**

Transfer za obilježavanje značajnih datuma realizovan je u iznosu od 300.000 KM, koliko je i odobreno Budžetom FBiH za 2017.godinu. Program je usvojen Odlukom Vlade FBiH od 27.01.2017. godine. Ministar je imenovao Komisiju za predlaganje raspodjele sredstava i na osnovu Javnog poziva raspodijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 220.000 KM za 32 korisnika u iznosima od 2.000 KM do 20.000 KM, a po odlukama ministra dodijeljena su interventna sredstva u ukupnom iznosu od 80.000 KM za 46 korisnika u iznosima od 500 KM do 5.000 KM. Sa svim korisnicima potpisani su ugovori kojima je predviđeno dostavljanje detaljnog izvještaja o utrošku odobrenih sredstava zajedno sa kompletnom finansijskom dokumentacijom. Svi korisnici su dostavili izvještaje o utrošku sredstava i Komisija je iste pregledala i sačinila službene zabilješke o izvršenoj kontroli sa kompletnom finansijskom dokumentacijom korisnika u prilogu.

Odlukama ministra sredstva interventne rezerve u ukupnom iznosu od 199.500 KM na nivou Ministarstva dodijeljena su najvećim dijelom za finansiranje rada i redovnih aktivnosti udruženja što ukazuje da se ista nisu dodjeljivala za hitne i nepredviđene slučajeve, kako je to predviđeno Programima utroška (Tekući transfer neprofitnim organizacijama udruženja - udruge proistekle iz posljednjeg odbrambeno - oslobođilačkog/domovinskog rata 80.000 KM, Transfer za sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezara i grobalja 39.500 KM i Transfer za obilježavanje značajnih datuma 80.000 KM).

Preporuke:

- Za tekuće transfere udruženjima i sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezara i grobalja, utvrditi jasne i mjerljive kriterije, jasno definisati namjenu, pravdanje i postupanje u slučaju kada sredstva nisu namjenski utrošena.
- Preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava.

Transfer za neprofitne organizacije – pravna pomoć pripadnicima boračke populacije iznosi 270.000 KM, od čega je 189.000 KM dodijeljeno Fondaciji za pravnu pomoć i 81.000 KM Zakladi za pružanje pravne pomoći. Program utroška sredstava je usvojen Odlukom Vlade FBiH, a cilj je pružanje podrške i finansijske pomoći naprijed navedenoj Fondaciji i Zakladi. Sredstva se dodjeljuju u skladu sa Pravilnikom o kriterijima za dodjelu sredstava za pružanje pravne pomoći pripadnicima boračke populacije koji donosi Upravni odbor Fondacije, odnosno Upravno vijeće Zaklade. Ministarstvo sredstva dodjeljuje Fondaciji i Zakladi, koje na osnovu svojih Pravilnika o kriterijima dodjeljuju sredstva podnosiocima zahtjeva.

Ministar je sa Fondacijom i Zakladom zaključio ugovore o dodjeli sredstava i njihovom namjenskom utrošku, uz obavezu da u skladu sa potpisanim ugovorima dostave Ministarstvu kvartalne izvještaje o utrošku sredstava (Odluka o dodjeli sredstava i virman kao dokaz o uplati sredstava). Odluku o odobravanju novčane pomoći donosi Upravni odbor Fondacije, odnosno Upravno vijeće Zaklade, s tim što novčanu pomoć u iznosu do 1.000 KM može odobriti predsjednik Upravnog odbora Fondacije, odnosno usaglašenom odlukom predsjednik Upravnog odbora Zaklade i direktor Zaklade. **Ministar je Rješenjem od 08.11.2017.godine formirao Komisiju za vršenje kontrole realizacije odobrenih**

sredstava Fondaciji/Zakladi za pružanje pravne pomoći pripadnicima branilačke/braniteljske populacije. Ista je izvršila kontrolu realizacije odobrenih sredstava Fondaciji i Zakladi u martu 2018. godine za odobrena sredstva za 2017. godinu i sačinila Zapisnike o izvršenoj kontroli u kojima su navedene preporuke da Fondacija i Zaklada regulišu bodovanje u smislu socijalnih prilika kako bi se mogao tačno utvrditi iznos novčane pomoći i da se sredstva odobravaju u skladu s Pravilnicima o kriterijima za dodjelu sredstava.

Preporuka:

- *Ugovorima sa Fondacijom za pravnu pomoć i Zakladiom za pružanje pravne pomoći definisati način postupanja u slučaju kada sredstva nisu namjenski utrošena od strane korisnika, odnosno kada nisu sredstva dodijeljena krajnjim korisnicima na transparentan način.*

Transfer za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika boračke populacije realizovan je 624.300 KM, a Budžetom FBiH za ove namjene je odobreno 650.000 KM. Program utroška sredstava je usvojen Odlukama Vlade FBiH 27.01.2017.g., 10.10.2017.g. i 27.12.2017.g, a cilj je pomoći u sufinansiranju troškova sahrana i dženaza pripadnika branilačkih populacija, u slučajevima kada nije ostvarena pomoć po istom osnovu od drugog državnog organa ili institucije, odnosno pravnog lica. Prema Izvještaju o radu Komisije za raspodjelu sredstava za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika boračke populacije i članova njihovih porodica, zaprimljeno je ukupno 1.808 zahtjeva, od kojih je za 1.400 dodijeljena jednokratna pomoć u ukupnom iznosu od 624.300 KM.

7.1.1.5 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi pojedincima relizovani su u iznosu od **1.491.000 KM**. Isti se odnose na nabavku 60 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe. Osam korisnika automobile su dobili po prvi put, a ostalim je drugi ili treći put da im se putem ovog Ministarstva dodjeljuju automobili. Kriteriji i način obezbeđenja sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima, vrsta putničkog automobila i druga pitanja od značaja za korištenje po ovom osnovu nabavljenih putničkih automobila uređeni su Uredbom o obezbeđenju sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% prve grupe¹⁵.

Ministarstvo nije javno objavilo podatke o dodijeljenim sredstvima tekućih i kapitalnih transfera i korisnicima kojima su sredstva dodijeljena u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH, prema kome se, između ostalih, izvršavanje budžeta zasniva na načelu transparentnosti.

Preporuka:

- *Osigurati potpunu transparentnost kod dodjele tekućih i kapitalnih transfera putem javnog objavljivanja podataka o korisnicima i visini dodijeljenih sredstava, na osnovu utvrđenih kriterija.*

7.2 BILANS STANJA

U finansijskim izveštajima Ministarstva na dan 31.12.2017. godine iskazana je struktura sredstava i izvora sredstava: stalna sredstva 840.677 KM, novčana sredstva 3.000 KM, kratkoročna potraživanja 392.037 KM, kratkoročne obaveze 45.118.774 KM, kratkoročna razgraničenja (11.318.875 KM) i izvori stalnih sredstava 840.677 KM.

7.2.1 Stalna sredstva

Na dan 31.12.2017. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 840.677 KM (nabavne vrijednosti 1.835.746 KM i ispravka vrijednosti 995.069 KM). Neto vrijednost imovine u odnosu na prethodnu godinu manja je za 102.030 KM, a odnosi se na smanjenje nabavne vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 50.298 KM zbog prodaje tri vozila i nabavke opreme i povećanje ispravke

¹⁵, „Sl.novine FBiH”, br/ 58/06, 34/07, 44/11 i 10/14

vrijednosti stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 51.732 KM za obračunatu amortizaciju na imovinu stavljenu u upotrebu.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu 56.217 KM i odnose se na nabavku opreme u iznosu od 46.287 KM i investicijsko održavanje zgrada u iznosu od 9.930 KM.

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 27.567.199 KM od čega su kratkoročne obaveze 39.780.980 KM i razgraničenja (12.213.720 KM).

Red. br.	Opis	Stanje na 31.12.2017.	Stanje na 31.12.2016.	Index (4/3)×100
1	2	3	4	5
A.	KRATKOROČNE OBAVEZE (1+2)	45.118.774	39.780.920	88
1.	Kratkoročne obaveze prema dobavljačima, fizičkim licima i ostale kratkoročne obaveze	44.529.718	39.188.103	88
1.0.	Kratkoročne tekuće obaveze	33.189.619	26.932.134	81
1.1.	Ostale kratkoročne obaveze	11.340.099	12.255.969	108
2.	Obaveze prema zaposlenicima	589.056	592.817	101
B.	KRATKOROČNA RAZGRANIČENJA (3)	-11.318.874	-12.213.720	108
3.	Kratkoročno razgraničeni rashodi	-11.318.874	-12.213.720	108
UKUPNO (A + B):		33.799.899	27.567.200	82

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 45.118.774 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 5.337.854 KM. Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2017. godine iznosile su 26.967.075 KM, u okviru kojih se 23.909.271 KM odnosi na neisplaćene naknade za vojne invalidnine za decembar 2017. godine, koje su izmirene u januaru 2018. godini. Na osnovu instrukcije Federalnog ministarstva finansija, na pozicijama ostalih kratkoročnih obaveza i razgraničenja evidentiran je iznos od 11.318.875 KM, koji se odnosi na pravosnažne sudske presude korisnika prava po osnovu Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica kao i po osnovu Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica (sredstva invalidnine i naknade za ratna priznanja i odlikovanja). Navedeni iznos (vrijednost spora bez zateznih kamata i troškova i presude po kojima nisu naznačeni iznosi usklađenih invalidnina) je evidentiran na osnovu pregleda zaprimljenih presuda u Ministarstvu. Na osnovu Pregleda provedenih rješenja o izvršenju u periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine, dostavljenim od Federalnog ministarstva finansija, isto je isplatilo na ime glavnice, kamate i sudskih troškova iznos od 901.581 KM. Ministarstvo je za cijelokupan isplaćeni iznos umanjilo obaveze prema korisnicima, a trebalo je samo za iznos glavnice u iznosu 458.233 KM.

Preporuka:

- *Preduzeti aktivnosti na pravilnom evidentiranju i utvrđivanju stvarnog stanja po osnovu pravosnažnih presuda i izvršnih rješenja korisnika prava po osnovu Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica.*

7.2.3 Kratkoročna potraživanja

Na dan 31.12.2017. godine kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 392.037 KM, od čega se na ostala potraživanja odnosi 369.156 KM, a na potraživanja za bolovanja preko 42 dana, 22.881 KM. Ostala potraživanja se odnose na povrat više isplaćenih sredstava korisnicima prava iz oblasti BIZ-a, a ista su nastala zbog kašnjenja dostavljanja dokumentacije o smrti korisnika prava. Tokom 2017. godine upućeni su zahtjevi za povrat isplaćenih sredstava u iznosu od 103.017 KM, od čega je naplaćeno 79.425 KM.

Ostala potraživanja na dan 31.12.2017. godine iskazana su 369.156 KM, od čega je izvršen popis za potraživanja u iznosu od 23.593 KM, a za preostala potraživanja evidentirana u iznosu od 345.563 KM nije prezentirana dokumentacija kojom bi stekli uvjerenje na šta se ista odnose.

Prema Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor¹⁶, budžetski korisnici su obavezni da se prilikom unosa podataka za knjiženje pridržavaju osnovnih računovodstvenih načela. Svi podaci moraju biti tačni, pouzdani, sveobuhvatni i uneseni blagovremeno po pojedinačnom iskazivanju pozicija, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **Evidentirati i priznavati bilansne pozicije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne i budžetske korisnike i Trezor.**

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Obavljen je popis stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza, potraživanja i blagajne sa stanjem na dan 31.12.2017. godine u skladu sa Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja i obaveza. Navedenim Pravilnikom definisano je da Centralna komisija priprema Uputstvo kojim se određuju rokovi, redoslijed, te ostale radnje u vezi sa popisom. **Uputstvom o provedbi redovnog popisa imovine, obaveza i potraživanja u 2017. godini definisani su rokovi koji nisu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Ministar je Rješenjem od 10.01.2017. godine i Rješenjem o izmjeni Rješenja od 06.11.2017. godine imenovao komisije koje će obaviti popis na dan 31.12.2017. godine: Centralnu komisiju, komisiju za popis obaveza, potraživanja i blagajne i komisiju za naturalni popis stalnih sredstava i sitnog inventara. **Za članove komisije za popis obaveza, potraživanja i blagajne imenovane su osobe koje su materijalno ili finansijski zadužene za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH¹⁷.**

Ostala potraživanja na dan 31.12.2017. godine iskazana su 369.156 KM, od čega je izvršen popis za potraživanja u iznosu od 23.593 KM, a ostala potraživanja u iznosu od 345.563 KM nisu popisana, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH¹⁸ i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Uredbom o privremenom preuzimanju funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja utvrđeno je da će ministar formirati Komisiju za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane. Vlada je 2009. godine donijela zaključke koji tretiraju pitanje navedene imovine i u cilju realizacije istih više puta su upućivani dopisi Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH da ista izvrši isknjižavanje imovine, ako je ista evidentirana na stanju bivšeg Federalnog ministarstva odbrane, međutim Služba nije dostavila odgovor Ministarstvu. Na osnovu navedenog konstatujemo da ni u toku 2017. godine nije izvršena primopredaja imovine između Ministarstva i institucije nadležne za imovinu prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i nije utvrđen konačan status predmetne imovine. Vezano za utvrđivanje stvarnog stanja navedene imovine na dan 31.12.2017. godine, konstatovali smo da su popisne komisije uradile naturalni popis stalnih sredstava (sadašnje vrijednosti 0) i sitnog inventara, kao i prethodnih godina. **Prezentirani izvještaji o obavljenom popisu ne potvrđuju da je vršeno knjigovodstveno usklađivanje stanja sredstava koja se vode u pomoćnim evidencijama, sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, iz naprijed navedenih razloga.**

Preporuke:

- **Godišnji popisimovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**

¹⁶ „Službene novine FBiH“, br/ 58/16

¹⁷ „Službene novine FBiH“, br/ 60/14

¹⁸ „Službene novine FBiH“, br/ 83/09

- *U okviru svojih nadležnosti, skupa sa nadležnim institucijama, nastaviti aktivnosti vezane za preuzimanje opreme, inventara i sredstava preuzetih od prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane.*

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji sa 31.12.2017. godine iskazan je iznos od 206.910 KM. Navedeni iznos je trebao da se odnosi na obaveze po sudskim presudama po osnovu prava zaposlenika iz radnog odnosa na ime razlike plaća, naknade za ishranu u toku rada, naknade za korištenje godišnjeg odmora (regresa) i jubilarnih nagrada, međutim u 2017. godini nije izvršeno evidentiranje novih presuda, a isknjižen je iznos od 367.724 KM, koji je isplaćen u toku godine na ime glavnice (210.390 KM), zatezne kamate (111.679 KM) i troškova spora (45.656 KM). U dostavljenom pregledu pravomoćnih sudskih presuda i rješenja o izvršenju naveden je iznos od 897.107 KM i 240.549 KM sudskih troškova. Obzirom da uknjižavanje i isknjižavanje nije izvršeno na osnovu istih parametara, niti su evidentirane nove presude, ne možemo potvrditi iskazano stanje.

Revizijom je utvrđeno da iskazivanje na vanbilansnoj evidenciji nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, obzirom da pravosnažne sudske presude i izvršna rješenja predstavljaju dospjele obaveze koje treba evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Posljedica navedenog je da u knjigovodstvenim evidencijama i finansijskim izvještajima Ministarstva nisu iskazane nastale obaveze u iznosu najmanje od 897.107 KM. U vanbilansnoj evidenciji iskazuju se poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti.

Preporuka:

- *Pravomoće sudske presude i izvršna sudska rješenja iz radnog odnosa planirati i iskazivati na odgovarajućim pozicijama rashoda i obaveza.*

9. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki za 2017. godinu ministar je donio 30.12.2016. godine i Rješenje o imenovanju Komisije za javne nabavke 16.01.2017. godine. Planom nabavki i Izmjenama i dopunama Plana predviđena je nabavka roba, usluga i radova putem 26 postupaka procijenjene vrijednosti 2.163.250 KM, a provedena su 34 postupka u vrijednosti 1.836.540 KM (1 međunarodni otvoreni postupak, 4 otvorena, 8 konkurentskih, 21 direktni sporazum), s tim da određeni postupci koji su planirani nisu provedeni (dva konkurentska zahtjeva).

Provedenom revizijom 3 otvorena postupka ukupne vrijednosti zaključenih ugovora 175.068 KM konstatovali smo da kod nabavke goriva i maziva za motorna vozila, ugovorene vrijednosti 63.261 KM, uslovi predviđeni tenderskom dokumentacijom u dijelu definisanja cijene nisu sadržani u ugovoru sa odabranim dobavljačem. Tenderska dokumentacija navodi da tehničke specifikacije koje dobavljač navede u ponudi ostaju nepromjenjive prvih 60 dana od krajnjeg roka za podnošenje ponude. U tom razdoblju odabrani ponuđač će isporučivati robu po cijeni koju je iskazao u svojoj ponudi. Tokom trajanja ugovora neće se vršiti promjena ponuđene cijene ukoliko odstupanja od prosječne cijene koja je utvrđena na dan podnošenja ponude nije ili veće ili manje od 5%. Ukoliko jedna od ugovornih strana utvrdi da je došlo do povećanja ili smanjenja cijena za više od 5% može tražiti korekciju cijene odnosno utvrđivanje nove cijene u skladu sa sljedećim pravilima: od Agencije za statistiku BiH pribavit će se i utvrditi podatak o prosječnoj cijeni goriva koje je predmet nabavke za mjesec u kojem je podnesena ponuda, te posljednji podatak iz istog izvora o cijeni goriva koje je predmet nabavke. Na osnovu navedenih podataka matematičkim izračunom utvrdit će se procentualni odnos povećanja ili smanjenja cijene goriva. Na osnovu utvrđenog procenata utvrđuje se nova cijena, tako što se cijena iskazana u ponudi poveća ili smanji za utvrđeni procenat. Međutim, ugovorom je definisano da se cijene goriva i maziva koje su određene sporazumom neće mijenjati tokom trajanja sporazuma osim u

slučaju promjena rafinerijske cijene, odnosno vrijednosti barela na svjetskom tržištu i uz odobrenje nadležnog ministarstva trgovine i da je dobavljač dužan dostaviti ugovornom organu OPC obrazac u roku od 24 sata od promjene cijene. **Pregledom dostavljenih faktura od strane dobavljača konstatovali smo da nisu ispoštivane odredbe zaključenog ugovora i da cijene na fakturama ne odgovaraju cijenama koje su dostavljene u OPC obrascima.** Kao primjer navodimo fakturisanje u novembru i decembru 2017. godine, kada su fakturisane cijene dizel goriva i benzina jednake u oba mjeseca, iako je dobavljač dostavio OPC obrasce za navedene mjesecu u kojima je cijena različita za naprijed navedene periode.

Kod nabavke kancelarijskog materijala (ugovorene vrijednosti 58.415 KM) i potrošnog materijala za printere, faks aparate i kopir aparate (53.392 KM) konstatovali smo da sažetak obavještenja o nabavci nije objavljen u skladu sa Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“.¹⁹ **Pregledom faktura dostavljenih od strane dobavljača za potrošni materijal za printere utvrđili smo da su fakturisani artikli (toneri) koji nisu sadržani u ugovorenoj ponudi odabranog dobavljača.**

Provedenom revizijom 3 konkurentska zahtjeva ukupne vrijednost zaključenih ugovora 42.642 KM, konstatovali smo da kod nabavke rezervnih dijelova i usluga servisiranja računarske opreme, fotokopir aparata i telefonskih aparata (ugovorene vrijednosti 7.342 KM) tenderska dokumentacija nije sačinjena u potpunosti u skladu sa članom 54. Zakona o javnim nabavkama²⁰, kod navođenja tehničkih specifikacija i ostalih uslova, koje će svim ponuđačima pružiti jednak i nediskriminirajući tretman iz razloga što su navedeni opći nazivi opreme, a dobavljač je napisao dodatne specifikacije prilikom slanja ponude i time uticao na konačnu ponuđenu cijenu. Fakturisani artikli kao i cijene usluga servisiranja ne odgovaraju ugovorenim. Kod postupka nabavke usluga kolektivnog osiguranja konstatovali smo da postupak nije pokrenut blagovremeno, obzirom da je osiguranje za prethodni period važilo do 15.06.2017. godine, a postupak je okončan i ugovor potpisana 29.06.2017. godine. Sa odabranim dobavljačem zaključen je ugovor na godinu dana i iznos od 14.300 KM.

Ministarstvo je tokom 2017. godine predvidjelo provođenje e-aukcije za 28,6% postupaka javnih nabavki u postupku dodjele ugovora putem otvorenog i ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora, a Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije²¹ je definisano da je ugovorni organ za navedene postupke u 2017. godini dužan predvidjeti provođenje e-aukcije za najmanje 30% navedenih postupaka. **Ugovori koji su potpisivani nakon završenih postupaka u kojima se provodila e-aukcija, nisu zaključeni u skladu sa članom 8. naprijed navedenog Pravilnika, odnosno svaka od pozicija nije umanjena za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjenje ukupne cijene postignute nakon e-aukcije.**

Revizijom 3 direktna sporazuma ukupne vrijednosti zaključenih ugovora 12.758 KM, utvrđili smo da kod direktnih sporazuma postupak nije započet donošenjem odluke u pisanim oblicima koje sadrži sve elemente iz člana 18. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, obzirom da je prvo poslat Zahtjev za dostavu ponude, pa nakon dostave ponude sačinjena Odluka o pokretanju postupka javne nabavke putem direktnog sporazuma, u kojem je navedena procijenjena vrijednost koja odgovara vrijednosti koju je ponudio odabrani dobavljač. Nije nam prezentirano da su sa odabranim dobavljačima vršeni pregovori vezano za nižu cijenu. Takođe, utvrđili smo da je kod nabavke opreme video nadzora putem direktnog sporazuma ponuda tražena samo od jednog dobavljača i ista je prihvaćena, a da sa istim nije pregovarano vezano za nižu cijenu. **Iz tih razloga ne može se potvrditi da su postupci provedeni transparentno i da je osigurana pravična i aktivna konkurenca s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama i članom 3. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.**

¹⁹ „Sl.glasnik BiH“, br/ 90/14 i 53/15

²⁰ „Sl.novine FBiH“, br/ 39/14

²¹ „Sl.glasnik BiH“, br/ 66/16

Planom nabavki predviđena je nabavka usluga registracije i tehničkog pregleda službenih vozila u iznosu od 5.000 KM, međutim tokom godine je izvršena nabavka usluga registracije i tehničkog pregleda službenih vozila u ukupnom iznosu od 7.529 KM putem 3 direktna sporazuma, što nije u skladu sa članom 87. Zakona o javnim nabavkama.

Uvidom u veći broj zaključenih ugovora za nabavke roba i usluga tokom 2017. godine konstatovano je da su isti zaključeni na godinu dana, odnosno do izbora najpovoljnijeg dobavljača za budžetsku 2018. godinu. Na ovaj način **izvršeno je preuzimanje obaveza na teret tekuće i naredne godine, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH**, kojim je u članu 57. predviđeno da budžetski korisnici ne smiju stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog operativnog budžeta, odnosno u članu 6. navedenog Zakona predviđeno da „Budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i dugim propisima utvrđeni uslovi“.

Preporuke:

- *Blagovremeno započinjati proceduru postupka nabavke i zaključivati ugovore u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a kod direktnog sporazuma osigurati pravičnu i aktivnu konkureniju u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.*
- *Potrebno je tendersku dokumentaciju sačinjavati u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, kod navođenja tehničkih specifikacija i ostalih uslova, koje će svim ponuđačima pružiti jednak i nediskriminirajući tretman, a prilikom zaključivanja ugovora primjenjivati uslove definisane tenderskom dokumentacijom na osnovu koje je odabran dobavljač.*

10. OSTALI NALAZI

10.1 IT revizija (Aktivnosti na održavanju i podršci novog softverskog rješenja za obračun i evidenciju invalidnina i dodataka dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja)

Od januara izvještajne godine obračun korisnicima ličnih invalidnina, naknada porodicama poginulih boraca, naknada nosiocima ratnih priznanja, se vrši u novom informacionom sistemu ISVDV. Isto je web bazirano rješenje sa jedinstvenom bazom korisnika prava smješteno u Ministarstvu i odnosu na prethodno rješenje sa distribuiranim bazama po općinskim bizonima, omogućilo bolje kontrole korištenja prava. Implementacija ISVDV je provedena od strane PIU SESER, a finansirana je kreditnim sredstvima (830 000 KM). Aktom Vlade FBiH vlasništvo nad sistemom je preneseno na Ministarstvo i isto je zaduženo za dalje održavanje i razvoj istog.

Kako Ministarstvo u važećoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta nije imalo organizacione jedinice nadležne za IT funkcije, podršku ISVDV je osiguravala komisija sastavljena od zaposlenika Ministarstva, koji su pored istih obavljali i redovne poslove iz opisa radnih mesta na koja su raspoređeni. Krajem izvještajne godine izmjenama Privremenog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Sektoru za opće poslove formiran je organizacioni dio grupe za IT. Preraspodjelom zaposlenika unutar Ministarstva popunjeno je radno mjesto šefa grupe, a Agenciji za državnu službu FBiH je dostavljen zahtev za provođenje konkursne procedure prijema jednog izvršioca.

Prema raspoloživoj dokumentaciji kao i uvidom u IT sistem, ustanovili smo da je dio nedostataka o kojima je komisija izvještavala ministra otklonjen: osigurano održavanje klima, dijelom osposobljen vatrodojavni sistem, uvedene prakse izrade rezervnih kopija baze podataka.

U softverskoj aplikaciji se ne vrši kontrola identiteta kao i promjena statusa korisnika prava provjerom u vanjskim sistemima evidencija o građanima, kao što je IDEEA ili Matični registar građana. Nije u funkciji pokretanje ad hoc izvještaja nad podacima iz redovne obrade.

Kao bitno navodimo i da projektom implementacije ISVDV nije predviđena migracija istorije podataka iz prethodnog sistema, osim relevantnih podataka o korisnicima bitnim za obračun naknada,

Što znači da postoji mogućnost da prethodno softversko rješenje (IIS BIZ) i dalje bude korišten za arhivu isplaćenih boračkih invalidnina, naknada porodicama poginulih i naknada dobitnicima ratnih priznanja, za što će biti potrebno izdvajati finansijska sredstva iz Budžeta FBiH, kao i budžeta nižih nivoa vlasti. Značajno je napomenuti da je prije migracije potrebno izvršiti provjeru (validaciju) arhiviranih podataka kako bi se mogli povezati sa korespondirajućim u sistemu, a za isto Ministarstvo nema raspoloživih ljudskih resursa. Navodimo da je na poslovima administriranja aplikacije, korisnika i obračuna, u Ministarstvu angažovan samo jedan zaposlenik u stalnom radnom odnosu, a da se kao pomoć kod obrada mjesečnih obračuna angažuju volonteri. U ISVDV obrađuje cca 35 miliona KM budžetskih sredstava godišnje, izgrađen je modernim tehnologijama koje zahtijevaju i primjenu IT standarda i najboljih IT praksi, kako bi se osigurao siguran i pouzdan rad istog.

Preporuke:

- *Osigurati adekvatnu podršku ISVDV u dijelu obezbijedenja ljudskih, materijalnih resursa kao i blagovremeno otklanjanje uočenih nedostataka u cilju osiguranja blagovremene raspoloživosti, povjerljivosti i integriteta resursa ISVDV.*
- *Iznaći adekvatno rješenje za preuzimanje podataka o korisnicima i naknadama iz prethodnog sistema (baze IIS BIZ).*

10.1.1 Uspostava Jedinstvenog registra korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi

U izvještajnoj godini su provođene aktivnosti na uspostavi Jedinstvenog registra korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi. Cilj uspostave registra je da se evidentiranjem svih korisnika gotovinskih naknada, isplaćenih iz budžeta na svim administrativnim nivoima osigura bolja kontrola trošenja budžetskih sredstava, kao i osigura adekvatna evidencija koje će se koristiti u izradi socijalnih strategija i politika. Zakonom je definisano da će se jedinstveni registar formirati na osnovu podataka iz elektronskih baza boračkih naknada, socijalnih naknada i ostalih baza po propisima iz navedenih oblasti. Izgradnja zakonskog okvira uspostave registra započeta 2010. godine usvajanjem Zakona o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u Federaciji BiH, i dalje provođena, sa više prijedloga zakonskih rješenja, od kojih je zadnji upućen u proceduru usvajanja prethodne godine i nakon amandmana Vlade FBiH kojima se kantoni uključuju u uspostavu i vlasništvo nad registrom, usvojen početkom marta izvještajne godine. Zakonom je definisano da je Ministarstvo rada i socijalne politike nadležno za nadzor provođenja zakona, donošenje podzakonskih akata kojima će se precizirati postupak uspostave registra, unosa podataka u registar, kao i druga pitanja vezana za uspostavu registra. Rok za uspostavu registra je šest mjeseci od usvajanja, a unos podataka će se vršiti za naknade isplaćene od početka izvještajne godine. Pravilnik o uspostavi registra je usvojen krajem izvještajne godine, odnosno nakon isteka roka za uspostavu registra. U okviru svojih zaduženja Ministarstvo je vršilo pripreme za osiguranje podataka za registar: dorađena je aplikacija za unos novčanih naknada (za vozila, liječenja, dženaze i sahrane) za federalne, kantonalne i općinske nivoe.

Obzirom da se već kasni sa uspostavom registra potrebno je aktivno učešće svih učesnika u skladu sa ovlaštenjima i zakonskim obavezama istih.

Preporuka:

- *Osigurati podatke i sarađivati sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike na implementaciji Jedinstvenog registra gotovinskih naknada isplaćenih u FBiH na koje se ne uplaćuju doprinosi.*

11. KOMENTAR

Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata se u ostavljenom roku očitovalo na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2017. godinu, dopisom broj 04-14-2454/18 od 22.05.2018. godine. U istom je navedeno da nemaju komentar na Nacrt izvještaja.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Kimeta Bihorac, dipl. oec. - vođa tima

Josipa Zadro, univ. spec. oec.- član tima

Derviša Harbaš, dipl. ing.org.rada - član tima - IT revizor

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobođilačkog rata						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI	0	0	0	0	0	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. i druš. za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	0	0	0	0	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine						
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i dr.prihodi	0	0	0	0	0	
Administrativne takse						
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima						
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)						
Neplanirane uplate –prihodi						
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti						

13.	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlasti					
14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16.	Donacije					
	II. RASHODI (od 1 do 7)	326.814.947	322.181.634	322.251.428	-4.633.313	98,6%
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.032.155	6.804.660	6.811.721	-227.495	96,8%
	Bruto plaće i naknade plaća	6.145.455	5.957.187	5.927.574	-188.268	96,9%
	Naknade troškova zaposlenih	886.700	847.473	884.147	-39.227	95,6%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	645.272	627.580	623.352	-17.692	97,3%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	3.637.460	3.235.961	3.496.832	-401.499	89,0%
	Putni troškovi	163.000	148.954	37.132	-14.046	91,4%
	Izdaci za energiju	180.000	136.673	124.096	-43.327	75,9%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	255.000	233.030	233.197	-21.970	91,4%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	200.000	196.340	86.274	-3.660	98,2%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	130.000	80.642	32.009	-49.358	62,0%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	72.000	70.857	64.631	-1.143	98,4%
	Izdaci za tekuće održavanje	100.000	52.601	49.550	-47.399	52,6%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	27.000	15.135	19.733	-11.865	56,1%
	Ugovorene i druge posebne usluge	2.510.460	2.301.729	2.850.210	-208.731	91,7%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	314.000.060	310.022.433	309.335.522	-3.977.627	98,7%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima	311.284.500	307.333.243	306.721.367	-3.951.257	98,7%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	2.505.000	2.478.800	2.193.400	-26.200	99,0%
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	210.560	210.390	420.756	-170	99,9%
5.	Kapitalni transferi	1.500.000	1.491.000	1.984.000	-9.000	99,4%
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima	1.500.000	1.491.000	1.984.000	-9.000	99,4%
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-326.814.947	-322.181.634	-322.251.428	4.633.313	98,6%
	III. TRANSAKCIJE U STALNIIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava					

	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	60.000	56.217	21.212	-3.783	93,7%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	50.000	46.288	21.212	-3.712	93,7%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	10.000	9.930	0	-70	99,3%
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	60.000	56.217	21.212	-3.783	93,7%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-326.874.947	-322.237.851	-322.272.639	4.637.096	98,6%
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					

Otplate duga po izdatim garancijama						
Otkup duga						
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	0	0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-326.874.947	-322.237.851	-322.272.640	4.637.096	98,6%	

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu odobrilo dana 27.02.2018. godine

**Ministar
Doc. dr. Salko Bukvarević**

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine				
Naziv institucije: Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobođilačkog rata				
Opis	31.12.2017.	31.12.2016.	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	33.799.899	27.567.199	122,6%	
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	3.000	3.000	100,0%	
2.Vrijednosni papiri				
3.Kratkoročna potraživanja	392.037	367.637	106,6%	
4.Kratkoročni plasmani				
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	33.404.862	27.196.562	122,8%	
6.Zalihe materijala i robe				
7.Zalihe sitnog inventara				
8.Kratkoročna razgraničenja				
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	840.677	942.707	89,2%	
9. Stalna sredstva	1.835.746	1.886.044	97,3%	
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	995.069	943.337	105,5%	
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	840.677	942.707	89,2%	
12.Dugoročni plasmani				
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana				
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)				
15.Vrijednosni papiri				
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira				
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)				
18.Dugoročna razgraničenja				
UKUPNO AKTIVA (A+B)	34.640.576	28.509.906	121,5%	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	33.799.899	27.567.200	122,6%	
19.Kratkoročne tekuće obaveze	44.529.718	39.188.103	113,6%	
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira				
21.Kratkoročni krediti i zajmovi				
22.Obaveze prema zaposlenicima	589.056	592.817	99,4%	
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama				
24.Kratkoročna razgraničenja	-11.318.875	-12.213.720	92,7%	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0	
25.Dugoročni krediti i zajmovi				
26.Ostale dugoročne obaveze				
27.Dugoročna razgraničenja				
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	840.677	942.707	89,2%	
28.Izvori stalnih sredstava	840.677	942.707	89,2%	
29.Ostali izvori sredstava				
30.Izvori sredstava rezervi				
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima				
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima				
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	34.640.576	28.509.907	121,5%	

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 27.02.2018. godine.

Ministar
Doc. dr. Salko Bukvarević